

NOVADNIEKS

PREIĻU RAJONA LAIKRAKSTS

• Nr. 40 (67577)

• Sestdiena, 1997. gada 31. maijs

• Cena Ls 0,16

RĪT – STARPTAUTISKĀ BĒRNU AIZSARDZĪBAS DIENA

1989. gadā pieņemta ANO Konvencija par bērna tiesībām. Latvijā tā stājusies spēkā 1992. gada 14. aprīlī. Konvencijā ir prasība, ka dalībvalstij regulāri jāiesniedz nacionālais ziņojums «Par bērna tiesību aizsardzības stāvokli valstī». Tāds tapis arī Latvijā. Ziņojums ir ļoti plašs, bet ieskatam — daži citāti.

- Bērna tiesību aizsardzības vispārīgie principi ir nediskriminācija, bērna intereses, tiesības uz dzīvību un attīstību, bērna uzskatu respektēšana.
- Cilvēktiesības un brīvības paredz arī saglabāt bērna identitāti, ieskaitot pilsonību, vārdu un ģimenes attiecības.
- Bērnā ir tiesības netikt pakļautam spīdzināšanai, citam cietsirdīgam, necilvēcīgam vai viņa pašcieņu pazemojošam apiešanās veidam vai sodam.
- Par bērna audzināšanu vienādi atbildīgi abi vecāki.
- Vecākiem ir tiesības saņemt palīdzību bērna audzināšanā.
- Pasaules veselības aizsardzības organizācijas veiktais pētījums Latvijā rāda, ka veseli ir tikai 25 procenti pusaudžu vecumā no 11 līdz 15 gadiem. Apmēram 60 procentu sūdzas par sliktu garastāvokli, miega traucējumiem un nervozu sajūtu, nesaņem pilnvērtīgu uzturu.

Otrās mājas — bērnudārzs

Kopš pagājušā gada maija turpinājās skates «Bērnudārzs — manas otrās mājas». Skates mērķis bija rosināt audzinātājas izmantot darbā jaunākās psiholoģijas un pedagogijas atziņas.

Skates komisija — skolu valdes pirmsskolas speciāliste N. Stauža, bērnudārzu «Pasaciņa», «Auseklītis» vadītājas J. Švalbe, V. Mālniece, «Rūķīši» un Preiļu 1. bērnudārza metodiķes S. Kraukle, V. Jegorova — bērnudārzos vērtēja visas grupas pēc šādiem kritērijiem: grupu telpas, dzīvās dabas stūrītis, materiāli un inventārs nodarbībām un pastāvīgajai darbībai, materiāli darbam ar vecākiem.

Mazbērnu grupā pirmā vieta piešķirta Livānu bērnudārza «Rūķīši» 10. grupai (audzinātājas Genovefa Vaivide, Gaļina Petriva), otrā — Preiļu 1. bērnudārza 1. grupai (Silvija Livmane, Velta Kaļva), trešā — «Pasaciņas» (Preiļi) 3. grupai (Vija Prusaka, Vija Rešilina). Bērnudārza grupās: pirmā vieta — Preiļu 1., 2. grupa (Janīna Surgunte, Marija Skutele), otrā vieta — «Rūķīši», 9. grupa (Rita Teilāne, Bronislava Žukova), trešā vieta «Rūķīši», 4. grupa (Sanita Endzele, Inese Martinova).

Uzvarētājiem paredzēti skolu valdes atzinības raksti un piemiņas balvas.

L.Rancāne

Vai bērns mūsu valstī ir aizsargāts?

Kā saprotat jēdzienu — bērnu aizsardzība? No kā bērns ir jāsargā? Kas viņu aizsargā? Uz šiem jautājumiem «Novadnieks» lūdza atbildēt vairākus cilvēkus.

■ Tamāra Veļecka, rajona bērnu tiesību aizsardzības inspektore:

— Starptautiskā bērnu aizsardzības diena ir vajadzīga, lai sabiedrībai, valdībai atgādinātu, ka mūsu valsts — Latvijas — bērni pašreizējos sociāli ekonomiskajos apstākļos ir apdraudēti. No Latvijas iedzīvotāju kopskaita 1996. gada sākumā 20,4 procenti bija bērni vecumā līdz 15 gadiem. Diemžēl mūsu bērnu dzīves apstākļi ir pazeminājušies vecāku bezdarba, ģimeņu trūcīguma dēļ. Bērni nesaņem pilnvērtīgu uzturu, vajadzīgo medicīnisko aprūpi. Sakarā ar pirmsskolas iestāžu skaita samazināšanos, kā arī tāpēc, ka par uzturēšanos tajās dārgi jāmaksā, daudzi bērni paliek bez profesionālas sagatavotības skolai, tādējādi kavējas viņu vispusīga attīstība. Savukārt citi bērni, kuru ģimenes dzīvo pilsētā, tiek nosūtīti uz laukiem, lai vecākiem mazāk jāmaksā par komunālajiem pakalpojumiem, un arī šajos gadījumos bērni neapmeklē bērnudārzus.

Bērna uzturam jābūt pilnvērtīgam, un dienā viņam jāņem aptuveni 2700 kalorijas, taču lielākajai daļai bērnu tiek tikai apmēram 88 procenti no nepieciešamās kaloriju normas, mazturīgās ģimenēs — tikai 70 procenti. Latvijas likumos nav noteikts, ka valsts garantē bērniem uzturu.

Vairāk nekā 25 procenti ēdienu skolās ir ar mazu kaloriju daudzumu, daudzās skolās un bērnudārzos nav karstā tekošā ūdens, līdz ar to nevar ievērot sanitāri higiēniskās normas. Latvijā ir viens no augstākajiem rādītājiem Eiropā to ceļu satiksmes negadījumu skaita ziņā, kuros bojā gājuši bērni. Pēdējos gados pieaug bērnu skaits, kuri dažādu sociālu apstākļu dēļ neuzsāk mācības. Noliecot cauruļvadu sistēmas dēļ pasliktinās dzeramā ūdens kvalitāte.

Minēju tikai dažus faktus, kas norādīti Nacionālajā ziņojumā «Par bērnu tiesību aizsardzības stāvokli valstī». Arī par mūsu rajonu varu atkārtot gandrīz vai to pašu. Ekonomiskie apstākļi mūsu rajona ģimenēs vēl smagāki, daudzās vienīgā nauda ir bērnu pabalsti. Bērni cieš gan mājās — no trūkuma, no aukstuma, no tā, ka viņiem nav iespēju nomazgāties siltās vannās, no vecāku depresijas, ko radījis bezdarbs, cieš arī ārpus mājas. Piemēram, skolā ir tik liela šaurība, saspīstība, ka bērns rodas stress, nervozitāte, kas krājas un krājas, ļoti negatīvi ietekmējot personības attīstību.

Šie visi apstākļi negatīvi ietekmē pat normālas un kārtīgas ģimenes, par tām, kurās vecāki ir nodzērušies, degradējušies, nemaz nerunājot. Mūsu rajonā par nelabvēlīgām uzskaitītas un atzītas vairāk nekā 150 ģimenes.

Bērns negatīvi ietekmē televīzija, preses izdevumi, kuros parādās vardarbība, pat multiplikācijas filmās.

Tūlīt pēc Starptautiskās bērnu tiesību aizsardzības dienas 3. un 4. jūnijā Rīgā notiks konference «Bērns apdraudētā sociālā vidē». Tajā paredzēts apspriest plašu jautājumu loku: bērna veselība kā drošība, bērna garīgās attīstības drošība, bērna sociāli ekonomiskā drošība, bērna aizsardzība pret noziedzību, bērna tiesību aizsardzības darba sistēma valstī.

■ Valentīna Liniņa, Latvijas Bērnu fonda rajona nodaļas priekšsēdētāja, Salas pamatskolas direktore:

— Latvijas Bērnu fonds ir sabiedriska organizācija, kas gādā arī par pilnvērtīgu medicīnisko aprūpi un rehabilitāciju bērniem invalīdiem. Tas meklē starptautiskus sadarbības partnerus, kas palīdz bērnu rehabilitācijas centriem. Fonds cenšas palīdzēt arī maznodrošinātām, daudz bērnu ģimenēm.

Fonda nodaļa mūsu rajonā darbojas kopš 1991. gada. Lielākais tās veikums — ikgadējas bērnu invalīdu nometnes pie Eikša ezera, kas tiek ierīkotas ar Bērnu fonda atbalstu un vietējo sponsoru palīdzību.

Ar fonda palīdzību pienāk dāvaniņas, humānā palīdzība, sēklas, taču ne tik lielā apmērā, kā tas būtu nepieciešams. Vairāk varētu palīdzēt vietējās organizācijas, uzņēmumi. Diemžēl esam vai nu pārāk nabadzīgi vai vienaldzīgi. Nesam fonda vāca ziedojumus. Praktiski tas izpaužas tā, ka par diviem latiem bija jānopērk Bērnu fonda sagatavota nozīmīte. Mūsu rajonā nevarēja pārdot nevienu šādu nozīmīti.

Patī esmu vairāku bērnu māte. Kā skolā, kuru apmeklē mani bērni, var nebūt telpu atsevišķām stundām, kā fizikultūras stundas var notikt šaurā koridorā, kā var skriet uz laiku pa parketu? Kā pilsētas skola var nonākt līdz tam, ka tajā nav iespēju saņemt viedējo izglītību?

■ Ingūna Barķeviča, Aglonas pagasttīesas priekšsēdētāja:

— Bērna aizsargātība. Domāju, ka dažādās valstīs to uztver dažādi. Pasaules mērogā, manuprāt, tā ir bērnu aizsargātība no dabas stihijām, no nelaimēm. Mūsu valstī, konkrēti Aglonas pagastā, biežāk ir tā, ka bērni jāaizsargā no pašiem vecākiem. Jau bērnam piedzimstot, viņam tiek dots tiesību. Līdz 18 gadu vecumam šīs tiesības būtu jārealizē vecākiem, bet daudzi to nedara, īpaši tā dēvētajās nelabvēlīgajās ģimenēs.

Pagasttīesa šogad izskatījusi daudzus jautājumus gan par vecāku varas pārtraukšanu, gan par bērnu izņemšanu no ģimenēm un nosūtīšanu uz patversmi Aglonas slimnīcā, par aizbildniecību. Izteikti brīdinājumi, uzskaitīti bērni, kas kaut kādu iemeslu dēļ neiet skolā.

Piemēram, kādā ģimenē nomira māte. Vecākie bērni jau pilngadīgi, bet par abiem jaunākajiem tēvs bija tādās domās, ka viņi jāuztur lielajiem bērniem. Viņš nodzēra visu pensiju, ko bērni saņēma sakarā ar apgādnieka zaudējumu. Pagasttīesa šo lietu nokārtoja, bērnus nododot vecākās māsu aizbildniecībā.

Es neesmu vietējā, šeit dzīvoju tikai piecus gadus, daudzus cilvēkus vēl nepazīstu. Bet pagasttīesas darbs parasti prasa iepazīt nelabvēlīgās ģimenes. Tomēr zinu, ka Aglonā ir arī daudz gaišu, labu ģimeņu, kurās visu savu pieticīgo iespēju robežās cenšas nodrošināt bērniem nepieciešamo viņu garīgajai un fiziskajai attīstībai. Par tādām parasti nerunājam, jo visu uzmanību paņēmu tās, kurās bērni pamesti novārtā.

L.Rancāne

Preiļi — Latgales reģiona ceļu centrs

Pagājušajā piektdienā notika Satiksmes ministrijas autoceļu departamenta organizētā valsts pilnvarnieku un rajonu ceļu pārvalžu direktoru kopsapulce, kurā tika pieņemts lēmums, ka akciju sabiedrības «Latgales ceļi» centrs turpmāk būs Preiļos, bet akciju sabiedrības prezidents — 24. ceļu pārvaldes direktors Ilgvars Muzikants.

Kā «Novadniekam» pastāstīja I. Muzikants, visās Latgales novada ceļu pārvaldēs notika darbinieku sanāksmes, tika apkopoti viedokļi. I. Muzikantam un Jēkabpils 14. ceļu pārvaldes direktoram J. Milleram autoceļu departamentā bija jāiesniedz Latgales ceļu attīstības programmas. Tās vērtēja valsts pilnvarnieku slēgtā sanāksmē, kur par labāko atzina Preiļu variantu.

Akciju sabiedrības «Latgales ceļi» darbu vadīs valde, no kuras deviņiem locekļiem septiņi būs filiāļu direktori. Preiļu filiāli turpmāk vadīs Vjačeslavs Akentjevs, viņš būs arī sabiedrības valde.

I. Muzikants informēja, ka šīs nedēļas laikā jāsagatavo un autoceļu departamentā jāiesniedz tāme, kurā jāuzrāda nepieciešamie līdzekļi, lai Preiļos izveidotu par Latgales ceļu centru. Jāsaskaņo akciju sabiedrības struktūra, kadru izvietojums, jāveic telpu remonts.

«Tas, ka par centru izvēlējās Preiļos, mūsu pilsētai dos divkārtu labumu. Pirmkārt, būs jaunas darba vietas. Otrkārt, esam pierādījuši, ka pastāv reālas iespējas valsts līdzekļus ieguldīt nevis lielpilsētās, bet gan rajonu centros, kas, savukārt, atdzīvina mazpilsētu ekonomiku. Tātad, valdība ir gatava spert soli lauku problēmu sapratnes virzienā.

Ipaši svarīga šāda attieksme ir pašlaik, kad ar joni nāk virsū administratīvi teritoriālā reforma. Man šķiet, ka tagad vairs tik viegli nepaziņos Preiļos par bezperspektīvu rajonu un nepastums malā.» Tā jauno ziņu komentēja I. Muzikants.

L. Kirillova

● Vakar uz saviem 40 priesterības gadiem atskatījās Tilžas (Balvu raj.) prāvests Alberts Budže, kurš ilgus gadus strādājis arī Preiļos. Attēlā: Alberts Budže (pirmajā rindā otrais no labās) Preiļos 1982. gada 27. septembrī.

ĪSZIŅAS

■ Apstiprināts nolikums par Preiļu pilsētas privatizācijas komisijas darbības finansēšanas kārtību. Visi izdevumi, kas saistīti ar privatizācijas komisijas darbību, arī komisijas locekļu pieaicināto ekspertu (ja tos aicinājis privatizācijas komisija), izsoles organizācijas darba samaksa, sedzami no pašvaldības īpašuma objekta privatizācijas rezultātā gūtajiem ienākumiem.

■ No Preiļu pilsētas revīzijas komisijas locekļa pienākumiem sakarā ar to, ka pieņemts darbā domē par šoferi, atbrīvots DPS saraksta ievēlēto deputātu izvirzītais Modris Krūze. Viņa vietā revīzijas komisijā turpmāk strādās rajona skolu valdes grāmatvede Jeļena Gaļicina.

L. Kirillova

■ 12. jūlijā, lai popularizētu Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta un policijas darbu, demonstrētu taktiskās un tehniskās iespējas, savstarpējo sadarbību, Preiļos, tāpat kā vairākās citās Latvijas pilsētās, notiks vairāki pasākumi: konkursi, sacensības riteņbraukšanā, ugunsdzēsēju šļūtenes vilkšanā, šaušanā ar pneimatisko pistoli un šauteni, uguns dzēsšanas demonstrējumi, vizināšana ar laivām dzirnavu diķi, kā arī slīcēju — manekenu glābšana, «noziedznieku» meklēšana ar dresētiem suņiem, aizrūšana, spēka paņēmieni demonstrēšana, tuvcīņa, bērnu vizināšana ar policijas mašīnām. Vakarā paredzēta zaļumballe, kurā spēles grupa «Parlaments» un kurā pensionāriem, kā arī bērniem līdz desmit gadiem ieeja būs par brīvu. Pusnaktī — svētku ugunošana. Šādu informāciju rajona skolu direktoru seminārā sniedza rajona nepilngadīgo lietu inspekcijas inspektore Elma Aksjonova.

L. Rancāne

■ Jersikas pagastā joprojām nav izveidota licencēta lopkautuve. Nepieciešamības gadījumā zemnieki izmanto Turku pagasta z/s «Rūķi» pakalpojumus, kur šāda lopkautuve ir. «Jersikā to varētu ierīkot cūku fermā, ja tā tiktu nodota privatizācijai, vai citur,» domā pagasta padomes priekšsēdētāja M. Spūle, «bet mūsu naturālajās saimniecībās, kur ir tikai dažādi lopi, zemniekiem, droši vien, tos izdevīgāk kaut mājās.»

■ 17. maijā Līvānu pilsētas ugunsdzēsības daļa atzīmēja 100 gadu jubileju. Dubnas krastā ugunsdzēsības un glābšanas dienests rādīja paraugdemonstrējumus — kā ugunsdzēsēji strādā ar to rīcībā esošo tehniku, dzēšot ugunsgrēku un atbrīvojot cilvēkus no avarējušas mašīnas, un kā darbojas slīcēju glābšanas brigāde. Laivās pa Dubnu tika vizināti arī pilsētas bērni. Dāvanas saņēma seši darba veterāni, kuri dienestā nostrādājuši ap 20 gadu.

Daina Kursīte

Precizējums

«Novadnieka» šī gada 17. maija numurā publicēta neprecīza informācija par Līvānu Evāņģēliski luteriskās baznīcas jubileju. Skolotāja A. Reitere, viena no svētku organizētājām, informēja, ka «7. jūnijā tiks atzīmēti 65 gadi, kopš uzcelta baznīcas ēka. Uz svētkiem aicināti astoņi Sēlijas iecirkņa mācītāji.»

LĪVĀNU PILSĒTAS DOMĒ

■ **Līdzekļu piešķiršana:** dome nolēma piešķirt 25 latus Latvijas Nedzirdīgo savienības Pļaviņu reģionālās biedrības 45 gadu jubilejas pasākuma rīkošanai 1997. gada 31. maijā, apmaksāt Līvānu pilsētas ugunsdzēsības daļas saimnieciskos izdevumus 100 latu apmērā sakarā ar ugunsdzēsības daļas 100 gadu jubilejas pasākuma rīkošanu, kā arī noslēgt līgumus par mājas aprūpi un piešķirt vienreizēju ikmēneša palastu mājas aprūpei Aleksandram Rimovičam un Gitai Aizpurietei.

■ **Par savstarpējiem norēķiniem skolenū mācību apmaksā:** dome nolēma savstarpējos norēķinus par citu pašvaldību skolēnu apmācību J. Graubiņa mūzikas skolā noteikt viena audzēkņa izglītības izmaksu normatīvu 106,61 lats gadā.

■ **Pārrēķins par 1996./97. gada apkures sezonu:** dome nolēma iedzīvotājiem, kuri nav slēguši iepriekšējās apmaksas līgumus, noteikt atlikušo siltumenerģijas tarifu par 1996./97. gada apkures sezonu — Ls 0,063 par vienu kvadrātmetru. Apmaksa veicama līdz 1997. gada 31. augustam.

■ **Līgumi ar iedzīvotājiem par 1997./98. gada apkures sezonas siltumapgādes apmaksu:** dome nolēma uzdot MU «Siltumtīkli» slēgt līgumus ar iedzīvotājiem par 1997./98. gada apkures sezonas siltumapgādes apmaksu 12 mēnešu laikā, sākot ar 1997. gada maiju, nosakot negrozāmo apkures tarifu — Ls 0,21 par vienu kopējās platības kvadrātmetru mēnesī, garantējot apkuri 176 dienu ilgumā.

■ **Dome nolēma iznomāt līdz šī gada 31. decembrim zvejas tiesības Daugavā pilsētas teritorijas robežās** ar vienu zivju tīklu 27 m garumā Romualdam Panteļejevam un ar tīklu 50 m garumā Vladimiram Oleksenko, Eduardam Pantokam un SIA «Princis», nosakot zvejas tiesību nomas maksu divi lati par 5 m tīkla.

D. Kursīte

NOVADNIEKS

Redaktors Pēteris Pizelis

Laikraksts iznāk kopš 1950. gada astoņas reizes mēnesī. Reģistrācijas apliecība nr. 1018. Dibinātājs un izdevējs — SIA «Novadnieks. Redakcija». Direktore Tamāra Elste.

Izdevēja un redakcijas adrese: Aglonas ielā 1, Preiļi, LV-5301. Tālr. 22059 (redaktoram un SIA direktorei), 22305 (reklāmas un sludinājumu pieņemšana), 22154, 21996 (korespondentiem).

Laikraksts iespiests SIA «Latgales drukā» Rēzeknē, Baznīcas ielā 28. Ofsetiespiedums. Viena uzsk. iespiedloksne. Metiens 5030. Pasūtījuma indekss 3033.

Preiļu pilsētas domē

Municipālo policiju reorganizēs

Domes sēdē, kas notika 21. maijā, atkārtoti lēma par pašvaldības policijas likteni. No domes izpildītāja A. Jaunkalna trim sagatavotajiem lēmuma projekta variantiem deputāti nobalsoja par kompromisu — reorganizēt municipālo policiju.

Līdz nākamajai domes sēdei izpildītājam jānosaka pašvaldības policijas nolikuma, kā arī reorganizācijas projekti.

Turpmāk kredīts būs «Unibankā»

Preiļu dome izsniedza garantiju ar pilsētas budžetu Pašvaldību aizņēmumu un garantiju kontroles un pārraudzības padomei, kura dos atļauju mūsu pašvaldības uzņēmumam «Siltums» pārkreditēties no akciju sabiedrības «Latvijas Kredītbanka» uz akciju sabiedrību «Latvijas Unibankā». Kredīta galīgais atmaksas termiņš noteikts 1998. gada 1. septembris, maksimālā likme 11,7 procenti gadā.

Par pamatojumu šim lēmumam kalpo vairāki fakti. Pirmkārt, akciju sabiedrība «Latvijas Kredītbanka» uzskata par neiespējamu samazināt procentu likmi, kas tagad ir noteikta 17 procenti gadā. Otrkārt, Preiļu pilsētas dome, kura uzstājās kā galvotājs, «Kredītbankā» ieķīlājusi ievērojamu daļu savu īpašumu, tajā skaitā arī tādus, kurus likums nepieļauj ieķīlāt.

Apstiprināts apkures līgums ar akciju sabiedrību «Preiļu siers»

Domes sēdē deputāti apstiprināja līgumu par siltumenerģijas piegādi un lietošanu siera rūpnīcas mikrorajona dzīvojamajām mājām 1997./1998. gada apkures sezonai. Akciju sabiedrība «Preiļu siers» pārdos sil-

tumenerģiju pilsētas domei par 13,36 latiem par vienu gigakaloriju. Šī cena tiks iekļauta apkures tarifa aprēķināšanā arī tajā gadījumā, ja citur pilsētā vienas gigakalorijas cena būs lielāka.

Deputāti bija vienprātīgi, ka tā būs pietiekama motivācija, lai īrnieki censtos samazināt komunālo maksājumu parādus. No 450 dzīvokļiem, ko apkurina «Preiļu siers», regulāri par komunālajiem pakalpojumiem maksā tikai 126 īrnieki. Kopējais parāds mikrorajonā ir 52875 lats. Vairāk nekā simts latus parādā ir 104 īrnieki vai 23,1 procenti. No 50 līdz 100 latiem parādā ir 82 īrnieki vai 18,2 procenti. Kopā par komunālajiem pakalpojumiem regulāri nemaksā 41,3 procenti īrnieku.

Parādu ziņā līderis mikrorajonā ir māja A. Upiša ielā 3, kur parādu kopējā summa ir 10121 lats vai 421 lats uz vienu parādnieka dzīvokli.

Preiļu rajona tiesā par komunālo maksājumu parādiem iesniegtas 12 lietas no siera rūpnīcas dzīvojamā masīva, bet vēl 25 lietas gatavo iesniegšanai tiesā.

Sadalīti līdzekļi kultūras un sporta pasākumiem pilsētā

Deputāti apstiprināja pilsētas budžeta kultūrai un sportam paredzēto līdzekļu sadalījumu. Kopā šiem mērķiem līdz gada beigām var izmantot tikai četrus tūkstošus latu.

Plašākie no vēl gaidāmajiem pasākumiem ir bērniem svētki, kas notiks 8. jūnijā un kuriem pilsētas dome iedalījusi 450 latus, Līgo svētku ballei paredzēti 200 lats. Rudenī paredzētajam starptautiskajam sacensībām soļošanā «Preiļu kausis» ielānāts izlietot 400 latus, vēl 200 latus — pilsētas čempionātam volejbolā, bet 300 latus Jaungada pasākumiem. Rezervē pagaidām paliek 716 lats.

L. Kirillova

Valsts policijas rajona nodaļā

Paaugstināts dienesta pakāpes diviem ceļu policijas inspektoriem

Rajona policijas nodaļas priekšnieks I. Bekešs informēja, ka ar valsts policijas priekšnieka, policijas ģenerāļa Alda Lieljūka pavēli rajona policijas nodaļas ceļu policijas inspektoriem policijas ierindniekiem Andim Ziemeļim un Aivaram Vasiļenko paaugstināts dienesta pakāpes.

Policijas seržantu pakāpes viņi saņēma par virišķīgo rīcību šī gada 8. maijā, kad pierādīja prasmi rīkoties ekstremālā situācijā —, ienirstot duļķainajā Dubnas ūdenī,

izvilka no tur iekritušās automašīnas tās vadītāju.

Policijas seržanti Andis Ziemeļis un Aivars Vasiļenko turpina dienestu.

Aizturēti kafejnīcas «Kronis» aplaupītāji

Uz aizdomu pamata aizturēti un arestēti divi Preiļu iedzīvotāji O.B. un V.M.

Viņi tiek turēti aizdomās par to, ka 12. maija naktī pulksten 01.15, tērpušies maskās, kafejnīcā «Kronis» nolaupīja vairāk nekā 1200 latus. Izdarītajā noziegumā abi atzinušies. Notiek izmeklēšana.

L. Kirillova

Izglītības sistēmā vēl daudz problēmu

Tikšanās ar izglītības un zinātnes ministru Juri Celmiņu 23. maijā Riebiņos

23. maijā agrofirmas «Turība» telpās Riebiņos pēc Demokrātiskās partijas «Saimnieks» rajona nodaļas aicinājuma uz tikšanās bija ieradies izglītības un zinātnes ministrs Juris Celmiņš.

Ministru braucienā uz Latgali pavadīja izglītības ministrijas administratīvā departamenta direktore un Latgales izglītības programmas vadītāja Ina Gūna, ministra palīdze preses jautājumos Gunta Darbiņa, Latgales novada izglītības valsts ministrs Jānis Gailis, Demokrātiskās partijas «Saimnieks» koordinācijas centra vadītājs Zigfrīds Berezovskis un Saeimas deputāts, sociālo lietu komisijas loceklis Viesturs Boka.

Uz tikšanās bija ieradušies rajona skolu direktori, DPS Preiļu nodaļas biedri un pašvaldību deputāti, kuri tika ievēlēti no DPS sarakstiem.

Izglītības problēmas ministra skatījumā

Savas uzstāšanās sākumā J. Celmiņš uzsvēra, ka visās sociālajās aptaujās izglītības jautājumi aktualitātes ziņā joprojām ir otrajā vai trešajā vietā. Tas nozīmē, ka Latvijas iedzīvotājus satrauc izglītības problēmas, ka viņi grib vairāk zināt par sistēmas tālāko attīstību.

«Pēdējā laikā ļoti aktuāls ir jautājums par izglītības likumu, kas likumprojekta veidā tapa jau Māra Gaiļa valdības laikā. Toreiz projektu kritizēja, tika saņemti simtiem papildinājumu un labojumu. Tagadējā valdība ir deklarējusi, ka likums jāpieņem līdz šī gada beigām.

Ministrijā izveidota un strādā darba grupa. Jūnijā beigās praktiski jauns likumprojekta variants tiks nodots plašākai apspriešanai un novērtēšanai. Šis likums patiesībā sastāvēs no «jumta» likuma, kuram būs pakārtoti citi likumi, par augstāko izglītību, par vispārējo izglītību, par pieaugušo izglītību, kā arī citi dokumenti. Saeimai šos dokumentus piedāvāsim augustā, septembrī,» skaidroja ministrs.

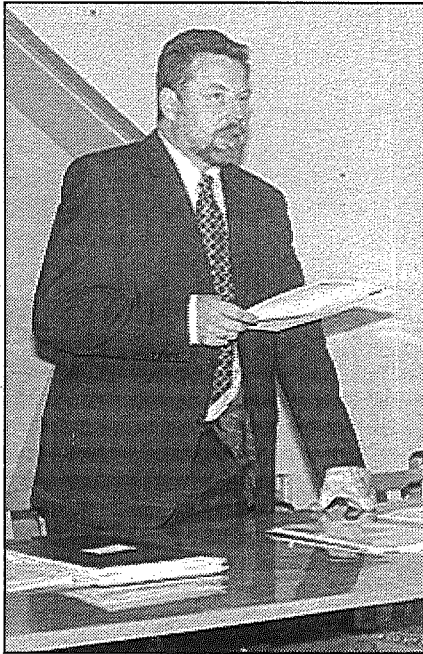
Skolu tīkla optimizācija

Viens no svarīgākajiem uzdevumiem ir skolu tīkla optimizācija. Tas nozīmē, ka jārada apstākļi, lai jebkura Latvijas reģiona jebkuras skolas absolvents būtu pietiekami sagatavots, lai bez problēmām varētu iestāties augstākajās mācību iestādēs. Pagaidām mazo lauku vidusskolu beidzēji vēl nevar konkurēt ar saviem vienaudžiem no lielajām un spēcīgajām pilsētu vidusskolām.

Jāveido plašs valsts ģimnāziju tīkls, kas atbilstu jau nākamā gadsimta prasībām. Daudzviet šo ideju nepareizi saprot kā draudus lauku skolu slēgšanai. Ministrija negrasās slēgt skolas, tas ir tikai pašvaldību kompetencē, kuras pašas lems, kā rīkoties

— apvienot skolas, klases, vest bērnus uz skolu ar autobusiem un tā tālāk.

Ir jārēķinās ar demogrāfiju. Daudzās sko-

● **Juris Celmiņš:** «Kā ministrs Latgalē esmu pirmo reizi, tāpēc mani ļoti interesē jūsu problēmas un viedokļi.»

lās klasē mācās trīs līdz septiņi bērni. Tuvākajos gados šī tendence arvien pasliktināsies, īpaši laukos. Tas nozīmē, ka ap 2008. gadu attiecīgi mazāks būs to jauniešu skaits, kuri stāsies augstskolās. Skaidrs, ka tāpēc vajag koncentrēt līdzekļus, lai paaugstinātu zināšanu kvalitāti.

Obligātais izglītības vecums

Ekonomiskā situācija valstī ir tāda, ka to bērnu skaits, kuri vispār neapmeklē skolu, sniedzas tūkstošos. Viens no iemesliem ir ne tikai smagie materiālie apstākļi, bet arī obligātais izglītības vecums, kas noteikts piecpadsmit gadī. Ja bērns nav pabeidzis deviņas klases, bet ir jau piecpadsmit gadus vecs, viņu bieži vien atskaita no skolas.

Mēs šo vecumu gribam palielināt līdz aštonpadsmit gadiem. Pašvaldībām un skolām būs pienākums rūpēties, lai jauniešis pabeidz deviņas klases.

Priekšmetu izvēles vietā programmu izvēle

Ir jāpāriet no mācību priekšmetu izvēles uz programmu izvēli. Līdzšinējā kārtība nebija īsti pareiza, jo bērni bieži vien kļūdījās priekšmetu izvēlē, nebija pārliecināti, kuri no mācību priekšmetiem dzīvē būs

visvairāk nepieciešami.

Grūtības bija arī skolotājiem, kad viņu priekšmetu izvēlēs ļoti mazs audzēkņu skaits. Finansiāli tas bija dārgi. Turpmāk tiks piedāvātas programmas ar humanitāru, eksaktu vai kādu citu ievirzi. Šāds princips tiek ievērots Eiropas Savienības valstīs.

Būs skolas gan trūcīgajiem, gan bagātajiem

Rīgā un citās lielākajās pilsētās jau esam saskārušies ar problēmu — mācību maksas skolās. Likums gan paredz tikai brīvprātīgas iemaksas, tomēr pamazām tās pārvēršas par obligātām. Vecākiem liek saprast, ka viņiem jāizvēlas...

Protams, uz to var skatīties caur pirkstiem vai arī ņemt un sakārtot atbilstoši likumam. Nesen man bija saruna ar Valsts prezidentu Gunti Ulmani. Mēs bijām vienprātis, ka jābūt:

— vienotam vidusskolu tīklam bez jebkādas maksas,

— valsts ģimnāziju tīklam īpaši talantīgiem bērniem, kur jākārtos iestāšanās un audzēkņi saņem ļoti labu izglītību,

— elitārām skolām ar legalizētu mācību maksu, kur zināšanas iegūtu turīgu vecāku bērni.

Domāju, ka iebildumi te nebūtu vietā, jo vienādos apstākļos būtu gan trūcīgie, gan turīgie. Ministrija grib šo jautājumu izdiskutēt.

Skolu finansēšanas sistēma un pedagogu algas

Jaunā skolu finansēšanas sistēma ir finansējums caur pašvaldībām mērķdotāciju veidā, kuras palielināsies. Jauns finansējuma veids — normatīvi uz vienu skolēnu.

Papildus šiem normatīviem vēl ir jāizstrādā koeficientu sistēma, lai varētu izdzīvot mazas lauku skoliņas ar nelielu audzēkņu skaitu. Tomēr arī pašvaldībām būs jārupējas par dotācijām savām skolām.

Avīze «Vakara Ziņas» rakstīja, ka Celmiņš esot pret skolotāju algu palielināšanu. Tā nav tiesa, vienīgi jāņem vērā reālās budžeta iespējas. Ministrija cinās par to, lai nākamajā budžeta gadā būtu līdzekļi algu paaugstināšanai.

Šogad mēs gribam sākt labāko skolu direktoru, bet pēc tam arī pedagogu atestāciju. Labākie noteikti saņems vairāk. Taču skaidrs ir arī tas, ka atestāciju neveiksīm, ja nebūs līdzekļu, ko pielikt pie direktoru un skolotāju algām atkarībā no atestācijas rezultātiem.

L. Kirillova

POLICIJAS ZIŅAS (no 19. līdz 25. maijam)

Satiksmes negadījumi

■ 22. maijā Preiļu slimnīcā ar lauztu kāju nogādāts Z.Č., kuru ar automašīnu notrieca R.Čubrevičs.

■ 25. maijā ar smadzeņu satricinājumu Preiļu slimnīcā nogādāts 1994. gadā dzimušais V.G., kurš negaidīti izskrēja uz Daugavpils ielas tuvu braucošai automašīnai.

Nodega māja

■ 21. maijā Saunas pagasta Lielajos Anspokos neuzmanīgas apiešanās ar uguni rezultātā nodega R.Pastares dzīvojamā māja.

Zādzības

■ 23. maijā Līvānos no Jersikas pagasta iedzīvotāja A.Mironova automašīnas nozagtas atslēgas un noliets benzīns. Notiek izmeklēšana.

■ 23. maijā Preiļu poliklīnikas stomatoloģijas nodaļā no K. rokassomiņas pazuda naudas maks ar piecpadsmit latiem. Notiek izmeklēšana.

■ 23. maijā R.Klodānei Preiļos Liepu ielā 24 no pagraba pazuda viriešu velosipēds.

■ 23. maijā M.Fjodorovai Līvānu 2. vidusskolā no somas pazuda naudas maks ar trīspadsmit latiem.

Skandāli

■ 18. maijā Preiļu pagasta Placinkos A.Caics izdarīja huligāniskas darbības pret S.

■ 19. maijā nepilngadīgais G.Šņornieks izdarīja huligāniskas darbības Jaunsilavu pamatskolā. F.Kokorišs sarīkoja ģimenes skandālu Preiļos, Rīgas ielā 1-7. Materiāls nodots tiesai. L.Pastars Saunas pagasta Lielajos Anspokos piekāva kaimiņu G.P.

■ 20. maijā Upmalas pagasta Šķilteros A.Ušackis sarīkoja ģimenes skandālu ar brāli. P.Rumps nepakļāvās policijas darbiniekiem Līvānos.

■ Līvānu pilsētas Rīgas ielas 65. nama ceturtās sekcijas iedzīvotāji iesnieguši sūdzību par S.Vasiljevu, kas savā dzīvokli regulāri riko dzeršanas, piesārņo kāpņu telpas un lamājas necenzētiem vārdiem.

■ 21. maijā J.Kasickis alkohola reibumā sarīkoja ģimenes skandālu Līvānos, Zaļajā ielā 2-22. 23. maijā šis vīrs atkal reibumā tramdīja savu ģimeni.

■ 22. maijā J.Zarāns Pelēču pagasta Omolkā izdarīja huligāniskas darbības pret O.S. I.Novikovs Preiļos Cēsu ielā 10 sarīkoja ģimenes skandālu.

■ 23. maijā J.Pudāns Rožkalnu pagasta Arendolē sarīkoja ģimenes skandālu. J.Sokolovskis izdarīja huligāniskas darbības Līvānos kafējnicā «Arka». J.Vaivods Upmalas pagasta Lielajos Kursišos alkohola reibumā sarīkoja ģimenes skandālu.

■ 25. maijā Aizkalnes pagasta Raudovkā V.Pūdžs sarīkoja skandālu ar kaimiņiem. Nepilngadīgais S.Kuzmins nepiedienīgi uzvedās pie Līvānu kultūras nama.

Sākas transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības apdrošināšana

No 1. jūnija Latvijā sāks ieviest likumu par sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligāto apdrošināšanu.

Latvijā ir reģistrēti vairāk kā pusmiljons transportlīdzekļu. Tādu daudzumu nav iespējams apdrošināt dažu dienu vai pat mēneša laikā, tādēļ likuma ieviešanai atvēlēti trīs mēneši. Reāli pēc 1. jūnija noslēgtais apdrošināšanas līgums sāks darboties tikai pēc likuma stāšanās spēkā, t.i., no 1. septembra. Līdz tam visiem transportlīdzekļu īpašniekiem, ja viņi ar savu auto gribēs braukt arī turpmāk, jābūt apdrošināti civiltiesiskai atbildībai.

No 1. jūnija, veicot transportlīdzekļa tehnisko apskati un jebkuras transportlīdzekļa reģistrācijas vai pārreģistrācijas operācijas, būs jāuzrāda civiltiesiskās atbildības ap-

drošināšanas polise. Tiem, kuri tehnisko apskati šogad jau veikuši vai kuriem tā paredzēta pēc 31. augusta, būs jāapdrošina civiltiesiskā atbildība šo trīs mēnešu laikā.

Lai atvieglotu autoīpašnieku pūliņus un viņiem nebūtu speciāli jāmeklē vieta, kur apdrošināties, civiltiesiskās atbildības apdrošināšanu varēs veikt arī visās CSDD nodaļās — ierodoties uz tehnisko apskati vai arī veicot transportlīdzekļu reģistrāciju.

Apdrošināšanas sabiedrībai, kura strādās CSDD telpās, jābūt drošai un jānodrošina klientam visu apkalošanas servisu. Lai noskaidrotu, kura apdrošināšanas sabiedrība varēs darboties CSDD telpās, tika izsludināts konkurss. Tika iesniegti pieci projekti. Konkuršā apdrošināšanas sabiedrības galvenokārt tika

vērtētas pēc diviem kritērijiem: maksimāla klientu interešu aizsardzība sabiedrības finansiālu problēmu gadījumā un iespējami plašāks filiāļu tīkls visā Latvijā.

Piemēram, civiltiesiskā atbildība apdrošināta Preiļos, bet satiksmes negadījums atgadījās Kuldīgā, kur šai apdrošināšanas sabiedrībai nav filiāles. Jāmeklē, kur ir tuvākā apdrošināšanas sabiedrības filiāle. Tas, protams, sagādā papildus neērtības. Arī pārreģistrējot transportlīdzekli uz citu Latvijas rajonu, izdevīgāk, ja visās CSDD nodaļās darbotos viena apdrošināšanas sabiedrība.

Konkuršā uzvarēja trīs apdrošināšanas sabiedrību («Balta», «Pareks» un «Alternā») piedāvātais kopprojekts. Praktiski šim piedāvājumam nebija alternatīvu variantu. No klientu viedokļa trīs sabiedrību sadarbī-

bas projekts ir drošāks un izdevīgāks variants. Piemēram, nokļūstot kādai no sabiedrībām finansiālās grūtības, pārējās uzņemsies tās saistības pret klientu. Šim sabiedrībām būs vienota apdrošināšanas polise, kuru uz līdzvērtīgiem nosacījumiem atzīs visas trīs sabiedrības. Ceļu satiksmes negadījumā cietušais negadījumam varēs pieteikt jebkurā attiecīgās apdrošināšanas sabiedrības nodaļā.

Apdrošinot transportlīdzekļa īpašnieka civiltiesisko atbildību vismaz uz trim mēnešiem, tiks izsniegta uzlīme (bez maksas), kurā būs norādīts, līdz kādam termiņam civiltiesiskā atbildība ir apdrošināta. Pēc izskata tās būs līdzīgas tehniskās apskates uzlīmēm.

Šogad tiks izsniegtas divu veidu uzlīmes. Ja apdrošināšanas termiņš

beigsies vēl līdz šī gada beigām, tiks izsniegta zaļas krāsas uzlīme (tāpat kā tehniskās apskates talons). Ja civiltiesiskā atbildība tiks apdrošināta vismaz uz pusgadu un tās termiņš beigsies nākamgad, tad līdzīgi tehniskās apskates talonam tas būs zilā krāsā.

Nemot vērā iepriekšējo gadu pieredzi, gribētos automašīnām ieteikt civiltiesiskās atbildības apdrošināšanu piesaistīt tehniskajām apskatēm. Piemēram, veicot transportlīdzekļa tehnisko apskati, nokārtot arī apdrošināšanu, kā tas pašlaik notiek ar ikgadējo transportlīdzekļa valsts nodevu. Protams, to var izdarīt tikai gadījumos, kad apdrošināšana tiek kārtota uz gadu.

V.Ruskulis,
CSDD Preiļu nodaļas
inspektors

Jersikas «brīvdabas muzeju» saimnieki pagaidām sīkstī turas pie zemes

«Grūti prognozēt, kad varēs pasludināt zemes reformas noslēgumu pagastā, jo visu kavē naudas trūkums,» saka Valsts zemes dienesta Kadastra daļas inspektors Jersikas pagastā Māris Skrimblis. Pēc viņa sniegtajam ziņām, pagastā pieņemti 402 atzinumi par īpašumtiesību atjaunošanu uz zemi (kopplatība 3443 ha) un 510 atzinumi par zemes piešķiršanu par samaksu (kopplatība 1353,8 ha). Līdz 1. maijam Zemesgrāmatā reģistrēti 131 īpašums — 74 atjaunotie īpašumi (kopplatība 927 ha), 57 par samaksu piešķirti (kopplatība 238 ha). Tagad kopā ar zemes novērtēšanu Nekustamā īpašuma vērtēšanas birojs veic inventarizāciju arī ēkām, tas nedaudz aizkavē īpašumu reģistrēšanu Zemesgrāmatā, un dažiem tās ir papildus finansiālās problēmas.

Pagastā ir daži strīdus jautājumi par zemi, no kuriem viens izskatīšanai nodots arī Latgales apgabaltiesā. «Kur nav bijusi meliorācija, var atrast vecās robežzīmes,» stāsta M. Skrimblis, «lai gan daudzviet vecās robežas lauzītas un neizdevīgas mūsu apstākļiem. Daži piekrit neņemt vērā pašreizējo lietojumu, citi strikti prasa atjaunot īpašumu vecajās robežās. Liela problēma ir arī tā, ka ne visi ierīko standarta kupicas dabā. Citi zemē ierok tikai kādu mietu, tā vieta aizaug ar zāli, un robežzīmi vairs nevar atrast.»

Tāpat kā citos pagastos, arī Jersikā ļoti niecīgam cilvēku skaitam šogad zemi varēs iemērit par valsts līdzekļiem. Tās būs kādas četras saimniecības. «Pirmās šķiras mantinieki paliek aiz šīs svītras, kaut gan arī viņiem pēc likuma pienākas mērīšana par valsts līdzekļiem. Pašreiz mēra tikai represētajiem un I grupas invalīdiem, citi par zemes mērīšanu maksā paši,» saka M. Skrimblis.

Sešas personas iesniegušas pieprasījumus par kompensācijas sertifikātu apmaksu naudā. Apmaksa paredzēta pēc sertifikātu nominālvērtības (Ls 28), bet šobrīd nevar prognozēt, kad cilvēki naudu saņems.

M. Skrimblis apgalvoja, ka pagaidām pagastā cilvēki no zemes neatsakās. «Līdz šim liels atbalsts bija paju sabiedrība «Jersika», tā nomā zemi no fiziskām personām un sniedza iedzīvotājiem arī pakalpojumus zemes apstrādē.» Šobrīd paju sabiedrības

tālākais liktenis nav zināms, jo tā ir uz likvidācijas robežas.

Zemes nodokļa pamatlīkme Jersikā ir Ls 2,13 par ha, bet lielākai daļai to saimniecību, kas reģistrējušas Zemesgrāmatā, nodoklis ir mazāks, pat Ls 1,80 par ha. «Pagājušajā gadā tika sastādīti 25 protokoli par neapsaimniekotām zemēm,» atceras pagasta padomes priekšsēdētāja Maija Spūle, «tika uzlikta soda naudas, lielāko no kurām godprātīgi samaksāja uzņēmējs J. Klauzs par neapstrādātiem 40 hektāriem, daži zemi apara tai pat rudenī. Šogad vēlreiz pārbaudi veiksim oktobrī, un, ja zeme vēl nebūs apstrādāta, lemsim par tās atsavināšanu, jo ir cilvēki, kas vēlas ņemt zemi papildus, bet brīvas lauksaimniecībā izmantojamās zemes pagastam vairāk nav.» M. Spūle sava pagasta saimniecības dēvē par brīvdabas muzejiem, jo pārsvarā visas tās ir sīksaimniecības ap 10 ha. Šogad pagastā sēja daudz kur aizkavējusies, jo zeme mitra, vairāk apstrādātas zemes tieši Daugavas krastā. «Cilvēki mēcās strādāt ar ķimikālijām, pērk minerālmēslus. Šogad jau trīsreiz organizējam minerālmēslu atvešanu no Rušonas bāzes,» stāsta pagasta padomes priekšsēdētāja.

Pagasta teritorijā ir arī sešas dārzkopības sabiedrības, kurām zeme piešķirta vēl pirms reformas sākuma astoņdesmito gadu beigās, «tāpēc zemi viņiem atņemt nevar, bet zemes īpašniekiem bija jādod citā vietā,» saka M. Skrimblis. Piecas no šīm sabiedrībām (kopplatība 45,8 ha, 346 zemes lietotāji) neatrodas uz īpašnieku zemes.

No pagasta kopplatības — 11380,8 ha — lauksaimniecībā izmantojams ir 3333,1 ha, mežsaimniecības zeme aizņem 5826 ha, valsts rezerves zeme 392,4 ha, transporta zemes (Rīgas — Daugavpils dzelzceļš un autoceļš, Grīvas — Staru ceļš) 205 ha. «Iespējas Jersikā būtu arī tūrisma attīstībai, bet tam cilvēki vēl nav gatavi,» uzskata M. Spūle. «Visam vajadzīga nauda, šobrīd ir labvēlīgi kredītēšanas nosacījumi tūrisma attīstībai, bet cilvēki laikam vairāk tic zemei, nekā tādām uzņēmējdarbības iespējām.»

Daina Kursīte

Pašvaldību finansējums un reģionālā attīstība

Vēlreiz un vēlreiz pārliecināties, cik svarīgi ir uzņēmējiem, uzņēmumiem, iestādēm, visām saimnieciskajām struktūrām skaidri zināt spēles noteikumus pirms saimnieciskā gada sākuma. Tas pilnā mērā attiecas arī uz pašvaldībām.

Pagājušajā gadā decembrī Saeima pieņēma likumu «Par pašvaldību finansu izlīdzināšanu 1997. gadā». Tas ir viens no svarīgākajiem likumiem Latvijas pašvaldību finansu sfērā.

Nu Saeima ir saņēmusi likumprojektu par grozījumiem šajā likumā. Tajā ir atsevišķi tehniski labojumi, kuri precīzē un konkrētīzē pašvaldību savstarpējo norēķinu kārtību, kā arī nosaka, ka iedzīvotāju ienākuma nodokļa prognoze tiek sadalīta pa mēnešiem, nevis pa ceturkšņiem, kā ir spēkā esošajā likumā. Tāpat ir priekšlikums — ja ienākuma nodoklis nepildās, tad valsts kase kompensē neizpildīti arī par mēnesi, nevis par ceturksni.

Būtiskākie grozījumi paredzēti īpašuma un zemes nodokļa iekasējamās summās.

Likumprojektā īpašuma nodokļa ieņēmumu prognoze ir palielināta par Ls 5,9 milj., savukārt, zemes nodokļa prognozējamā summa attiecīgi samazināta par Ls 5,913 milj. Ar ko tas saistīts? Un kādas tam var būt sekas?

Jau 1995. gada nogalē valdība bija paredzējusi, ka 1996. gada laikā tiks veikti visi sagatavošanas darbi, lai, sākot ar šo saimniecisko gadu, īpašuma un zemes nodokļu vietā tiktu ieviests viens — nekustamā īpašuma nodoklis. Protams, tas būtu tikai apsveicami. Bet izrādās, ka pagājušajā gadā šajā virzienā nekas īpašs netika veikts.

Veidojot valsts budžetu šim gadam, 1996. gada beigās drudzaini tika meklēti varianti, kā glābt situāciju. Rezultātā vienā no variantiem tika palielinātas zemes nodokļa likmes. Izrādījās, ka daudzu jo daudzu pašvaldību teritorijā būtu jāiekasē 3-10 reizes lielākas summas, kas praktiski ir neiespējami. Izskanēja pamatoti protesti.

Korekcijas likumā par zemes nodokli, protams, rada nepieciešamību veikt izmaiņas arī minētajā pašvaldību finansu izlīdzināšanas likumā.

Maigi izsakoties, sliktākais ir tas, ka jau kuro reizi pašvaldībām spēles noteikumus spiež maimīt gandrīz gada vidū, kad jau ir ap-

stiprināti un tiek pildīti budžeti. Ja arī tāda veidā likumprojekts tiks pieņemts, par ko es ļoti šaubos, tad reāli tas būs spēkā ne agrāk kā no šī gada 1. jūnija.

Bet tagad paskatīsimies, kā šādas izmaiņas var izraisīt nelabvēlīgas korekcijas pašvaldību finansu rādītājos. Es varu iedomāties Aizkraukles pilsētas domes vadību, ja tai paziņos, ka pašvaldību finansu izlīdzināšanas fondā papildus jāiemaksā Ls 85 tūkst.

Preiļu rajonā saskaņā ar likumprojektu dotācijas tiek plānots samazināt Aizkalnes pagastam par gandrīz Ls 7 tūkst., Galēnu pagastam par Ls 7 tūkst., Pelēču pagastam par gandrīz Ls 5 tūkst., Rudzātu pagastam par vairāk nekā Ls 8 tūkst., Rožupes pagastam par Ls 4 tūkst.

Samazinājums dažādās summās skar gandrīz visus rajona pagastus.

Šādas iespējamās korekcijas sarežģīs pašvaldību darbu. Jāpārslēdz līgumi. Kā to izdarīt gada vidū? Tas, protams, neuzlabos pašvaldības autoritāti iedzīvotājos. Vai pašvaldības var vainot šādā situācijā? Domāju, nē.

Šodien Saeimā trešajam lasījumam ir sagatavots likumprojekts «Par īpaši atbalstāmiem reģioniem». Pēc šajā projektā ieliktiem kritērijiem pusi valsts teritorijas jāatzīst par šādu reģionu. Teritoriju ekonomiskajai reanimācijai nepieciešams vispusīgs un ilglaicīgs valsts atbalsts. Protams, arī viens šāds likums neglābs situāciju. Vai samazinot pašvaldību ieņēmumus, mēs sekmēsim attīstību? Tas viss ir vienas ķēdes posms.

Šajā gadījumā pareizāk būtu rīkoties šādi. Pirmkārt, ja nepildās valdības noteiktā nodokļu prognoze pašvaldībām, tad valdībai jānodrošina iztrūkstošās summas kompensācija. Otrkārt, nedrīkst pieļaut, ka tiek mainīti finansu rādītāji saimnieciskā gada vidū.

Un beidzot, ja ir tik krasas izmaiņas pašvaldību ieņēmumos un līdz ar to arī izdevumos, tad varbūt šogad vajadzētu palikt pie iepriekšējās kārtības un jaunu ieņēmumu bāzi noteikt, sākot ar 1998. gadu, kad, cerams, tiks ieviests nekustamā īpašuma nodoklis.

E. Jurkāns,
6. Saeimas deputāts,
Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisijas loceklis

Vai zemniekiem ir vajadzība un vai tie ir spējīgi iegādāties dārgo Rietumu lauksaimniecības tehniku?

Šogad no 9. līdz 13. aprīlim vienlaicīgi «Rāmavā» un Ulbrokā notika Starptautiskās lauksaimniecības mašīnu izstādes. Plaši tika demonstrēta lauksaimniecības tehnika no daudzām pasaules valstīm. Mašīnu konstrukcijās bija redzami ievērojami uzlabojumi. Uzlabots dizains, ārējā apdare un krāsojums, liela uzmanība veltīta apkalpojošā personāla darba apstākļu uzlabošanai un stingri ievēroti darba drošības jautājumi, mašīnas kļuvušas universālākas. Varētu teikt, ka lauksaimniecības mašīnu konstrukcijās sasniegta gandrīz pati pilnība.

To ļoti labi sapratušas firmas — mašīnu piegādātājas un uzlikušas augstas cenas. Dažādu firmu un marku traktoru cenas svārstās no 16 tūkst. dolāriem līdz 110 tūkst. dolāriem. Graudu novācamo kombainu cenas ir 100 tūkst. dolāru un pat augstākas. Tādas pašas augstas cenas ir zemes apstrādāšanas mašīnām. Izstādē demonstrētajai Rietumu tehnikai cenas ir 6-25 reizes augstākas nekā tai tehnikai, kas ir zemnieku un paju sabiedrību īpašumā. Rietumu piedāvātās mašīnas ir augstāzīgas, un, iespējams, tās var būt arī ilgizturīgas, ar ilgu darba mūžu.

Zemnieku interese par izstādē demonstrētajām mašīnām bija liela, un liela bija arī vēlēšanās tās iegādāties, taču zemnieku vairākumam iespējas pirkt tehniku bija minimālas. Izstādē piedāvātās dārgās, bet augstāzīgas un mūsdienīgas mašīnas domātas lielsaimniecībām, lielām apvienībām

un kompānijām, kas ir spējīgas tādas mašīnas iegādāties un tās nodarbināt ar pilnu slodzi. Tikai pie tādiem nosacījumiem augstāzīgās mašīnas īsā laikā sevi atpelnīs un būs ekonomiski izdevīgi tās iegādāties.

Vērtējot šos pasākumus, jāsecina, ka viena puse piedāvā mūsdienīgas, augstāzīgas un augstas kvalitātes mašīnas, bet ārkārtīgi dārgas, otra puse — zemnieki ar tukšām kabatām, minimālām iespējām nopirkt tādu tehniku. Ārzemju un pašmāju tehnikas cenas salīdzinoši izskatās pavisam nepievilcīgas. Latvijā ražoto minimāli nepieciešamo lauksaimniecības mašīnu komplektu var iegādāties par Ls 7575, tās pašas Rietumos ražotās jau maksā Ls 34790.

Pircēju iespējas raksturo šāda aina. Zemkopības ministrijas valsts sekretārs J. Lapšis seminārā Ulbrokā zemnieku saimniecības sadalīja pēc govju skaita šādi: ar 1-2 govīm — 81,3%; ar 3-5 govīm — 15,6%; ar 6-9 govīm — 2,2%; ar 10-49 govīm — 0,7%; ar 50 un vairāk govīm — 0,2%.

Šie skaitļi spilgti raksturo zemnieku finansiālo stāvokli un to pirktspēju. Zemnieku vairākums ir nabadzīgi. Šie sīkzemnieki labākajā gadījumā var atļauties iegādāties vienu lētu zirgu, ja to ir kur nopirkt, jo mūsu valstī zirgs ir liels deficīts un pie tam dārgs priekšs.

Strādājot ar vienu zirgu, nebūs nekādu iespēju konkurēt ne iekšējā, ne ārējā tirgū. Ja kāds zemnieks dabūs bankas kredītu un nopirks dārgo tehniku, tad pastāv reāla ie-

spēja, ka pēc nedaudz gadiem zemnieku izūtrupēs un viņam tiks atņemta uz kredīta pirkta tehnika. Atmaksāt kredītu no tik mazas zemītes nebūs iespējams.

Latvijas laukos ir 63500 traktoru ar vajadzīgajām zemes sastrādāšanas mašīnām un 10000 dažāda tipa kombainu. Pēc aptuveni aprēķiniem, to kopējā tūrā vērtība, atskaitot amortizācijas atskaitījumus, ir 1 miljards latu. Tā ir liela bagātība, kura par katru cenu jāsaģlabā, jāatjauno un jāuztur augstā tehniskā līmenī, jo tā var nest peļņu zemniekiem vismaz pāris desmitus gadus. Pareizi ekspluatējot un savlaicīgi, kvalitatīvi remontējot, tehnika, kas ir zemnieku un paju sabiedrību īpašumā, varēs vēl strādāt vismaz 20 gadus. Nemākulīgi ekspluatējot un bez kvalitatīviem remontiem šo tehniku varam nolietot jau tuvākos gados, tas ir, palikt bez ražošanas līdzekļiem. Starp citu, šī procesa sākuma iezīmes jau vērojamas.

Kas jādara, lai zemnieki nenonāktu šādā situācijā? Jāorganizē tehnikas kooperatīvi, kuros iestāties visi tie zemnieki, kas vēlēties. Saeimai un valdībai jāizstrādā un jāpieņem progresīvi likumi par tehnikas kooperatīvu izveidošanu, to kreditēšanu un nodokļiem, kas veicinātu tehnikas kooperatīvu attīstību un darbību. Kooperatīvos jācenšas iegādāties tehnoloģiskās iekārtas, lai varētu spēt atjaunot un kvalitatīvi veikt kapitālos un kārtējos remontus visai tehnikai, kas ir zemnieku īpašumā. Šim nolūkam jā-

izmanto privatizējamo Rīgas rūpnīcu iekārtas, kuras nereti ir lēti dabūjamas.

Pēc mūsu aprēķiniem, tas izmaksātu 5-10 reizes lētāk, nekā iegādāties Rietumu nesamērīgi dārgo tehniku. Rietumu tehnikai arī būs vajadzīgs remonts, tāpat bez remontu rūpnīcām un rūpnīcīņām jebkurā gadījumā neiztikt. Pie tā traktoru daudzuma, kas ir laukos, gada noslodze ir maza — tikai 25 ha uz vienu nosacīto traktoru, bet esošais zemnieka traktors normālos darba apstākļos, pareizi ekspluatējot, ir spējīgs gada laikā izstrādāt 1000-1500 ha nosacītā aruma.

Te redzams, kādas milzīgas rezerves netiek izmantotas. Zemniekam nav jālien parādos, lai iegādātos jaunu tehniku, tas nav vajadzīgs, jo tehnikas laukos ir pietiekoši daudz. Ja ir brīvi naudas līdzekļi, tie jāiegulda lauku ražības un lopkopības produktivitātes celšanā. Tāda pieeja veicinās ražošanas attīstību un radīs labvēlīgus apstākļus lētu produktu ražošanai, ar kuriem varēs konkurēt iekšējā un ārējā tirgū.

Īpaši aktuāla šobrīd ir produkcijas realizācijas kooperatīvu izveidošana katrā pagastā. Tā varētu arī būt tehnikas kooperatīva sastāvdaļa. Produkcijas realizācijas bezperspektīva pašlaik arī ir galvenais zemnieku nemieru cēlonis. Ieviešot noteiktu kārtību, mazināsies sociālā spriedze, augs darba vietu skaits.

L. Kaupužs, Dr. inž.
E. Lāčgalvis, Dr. inž.

Šodien un rīt – novada Dziesmu un deju svētki Viļānos

Kori un deju kolektīvi no Preiļu rajona devušies uz Viļāniem, kur šodien un rīt notiek novada Dziesmu un deju svētki.

Svētku koncertos dziedās četri kori — rajona skolotāju koris, Aglonas bazilikas koris «Magnificat», Līvānu kultūras nama un Rudzātu pagasta koris. Svētkos piedalās šādi deju kolektīvi: Preiļu Valsts ģimnāzijas jauniešu (divi kolektīvi), Jersikas pagasta jauniešu (divi), Līvānu kultūras nama jauniešu deju kopa «Silava», Rušonas pagasta jauniešu, Turku pagasta Zundānu jauniešu, Jaunaglonas lauksaimniecības skolas jauniešu, rajona kultūras nama vidējās paaudzes, Rožupes pagasta vidējās paaudzes un Līvānu kultūras nama vidējās paaudzes deju kolektīvs.

Šodien Viļānos notiek novada deju programmas kopmēģinājums un kopkora mēģinājums. Pulksten 17.30 pie Viļānu kultūras nama sāksies svētku gājieni uz Lakstīgalu salas estrādi. Pulksten 18.00 šeit sāksies «Latgales dziedātājputnu koncerts», bet pēc tam — zaļumballe «Naktspatņu balsis klausoties». Pēc svētku režisores Līgas Balodes ieceres katra rajona dziedātāji un dejotāji apspēlēs putnu tēmu, izmantojot gājiena noformējumā putnu tēlus, būrus, bet atsevišķās uzstāšanās — atbilstošus tērpus.

Rīt pulksten 16.00 Lakstīgalu salas estrādē sāksies Latgales deju svētki ar «putnu» dancināšanu.

L.Rancāne

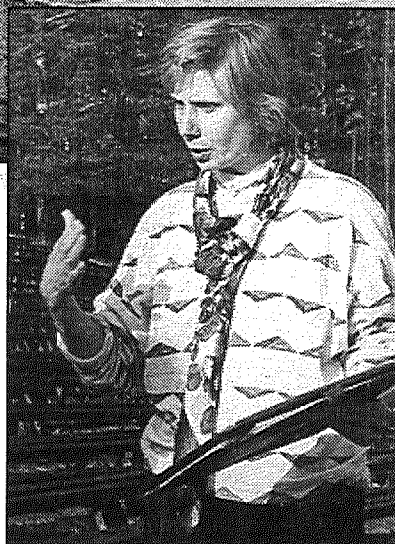

● Otrdienas vakars bija kā radīts kopmēģinājumam — ne par aukstu, ne par karstu.

Otrdienas vakarā Preiļu parka estrādē skanēja tautas deju mūzika, ko ik pa brīdīm nomainīja komentāri. Uz kopmēģinājumu bija ieradušies visi rajona deju kolektīvi, kas šodien un rīt piedalās Latgales novada Dziesmu un deju svētkos. Viņi izdejoja gan rajona programmu, gan kopējo — Latgales, kuras skatāmas novada dziesmu un deju svētkos Lakstīgalu salā Viļānos.

Rajona deju kolektīvu virsvadītājas Silvijas Kurtiņas atzinums — ja šādu līmeni noturēs svētkos, kaunēties nenāksies.

L.Rancāne
J.Silicka foto

● Deju kolektīvu virsvadītāja Silvija Kurtiņa vienmēr sadzird un saredz gan neprecizitāti kopējā dejas zīmējumā, gan skaļāku piesitienu ar kāju.

LĪVĀNU BĒRNU UN JAUNIEŠU CENTRĀ

■ Pirmdien un otrdien centrs rīkoja estētiskas skoliņas «Ziniši» izlaidumu. Šajā skoliņā četras grupas mācās 68 bērni, bet izlaidumi bija tiem 19 mazuļiem, kas rudenī sāks skolas gaitas.

Nodarbības paredzētas, lai bērnus, kuri neapmeklē bērnudārzu, sagatavotu sekmīgam mācību darbam skolā. Tiek izmantotas apmācošās rotaļu metodes, notiek vingrinājumi loģiskās domāšanas un muzikālo spēju attīstībai, tēlotājmākslā.

Ar šiem bērniem strādāja Māriete Vilcāne. «Ziniši» uz nodarbībām pulcējas divās vietās — jauniešu centrā un pilsētas kultūras namā, tāpēc arī svinības bija jārīko pa divām vietām.

Tā kā bērni vēl nesaprata vārda «absolvents» nozīmi, viņus izlaidumos milīgi dēvēja par pirmklasniekiem. Bija aizdegta sveces, apsveikumi no tuviniekiem, dziedāts, deklamēts, risināti uzdevumi, kas pieņāca vēstulē no Meža skolas. Saņemti arī pirmie diplomi.

■ Vakar Līvānu kultūras namā notika tradicionālais koncerts «Saules lietus Līvānos», kurā piedalījās visu pilsētas vispārizglītojošo skolu, kā arī bērnu mūzikas skolas, bērnu un jauniešu centra deju, vokālie ansambļi, folkloras, ritma grupas, popgrupa.

■ Centra darbinieki ir padomājuši par to, lai vismaz kādu laiku no vasaras brīvlaika pilsētas bērniem būtu kur palikt un ko darīt. 4. augustā centrā darbu sāks vasaras atpūtas nometne, kas paredzēta bērniem vecumā no astoņiem līdz 15 gadiem. Darbosies praktiskie pulciņi, būs peldēšanās nodarbības, paredzēta ārstniecības augu vākšana, arī kāda kultūras pasākuma apmeklēšana. Jāpiesakās centrā pa tālruni 42581.

■ Centrā sākusies jaunu dalībnieku uzņemšana. Pirmo reizi darbosies dažādu tautību bērnu dziesmu kopa, krievu bērnu folkloras kopa, atjaunots mazpulks, un dalībniekus gaida visi esošie pulciņi. Pieteikties var līdz 5. septembrim.

■ Centrā bija skatāma gada noslēguma izstāde «Nāc un vīzi, varavīksne!». Varēja aplūkot praktisko pulciņu dalībnieku darbus. Izstādi apmeklēja Līvānu skolu audzēkņi, vecāki. Vakar izstāde tika slēgta.

L.Rancāne

ĪSZIŅAS

■ Rajona skolu valdē saņemts katalogs par kursiem, kuros pedagogi vasaras brīvlaikā var padziļināt savas zināšanas, kā arī informācija par svešvalodu maksas kursiem bērniem ārzemēs. Vācu valodu var apgūt starptautiskajā bērnu vasaras nometnē Vācijā. Nometne paredzēta 12-16 gadus veciem bērniem no 8. līdz 22. jūnijam. Programmā — vācu valodas stundas, iepazīšanās ar Brēmeni, muzeju apmeklējumi, kultūras pasākumi kopā ar vācu bērniem.

Angļu valodas apmācības un kultūrizglītojošā programma 10-18 gadus veciem bērniem paredzēta «Thames Language and Culture» centrā Londonā. Pirmie kursi notiks no 27. jūnija līdz 8. jūlijam, otrie — no 25. jūlija līdz 5. augustam. Intensīvās angļu valodas apmācības kursi no 8. līdz 22. jūnijam un no 10. līdz 24. jūlijam tiek piedāvāti starptautiskajā nometnē Anglijā, Braitonā.

■ 15. jūnijā Preiļu parka estrādē iedzīvotāji un viesi varēs noskatīties Latgales novada Dziesmu un deju svētkos rādīto mūsu rajona dejotāju programmu. Koncertā piedalīsies arī bērnu deju kolektīvi un dejotāji no Utenas (Lietuva).

L.Rancāne

Jaunas izstādes J.Raiņa muzejā Jasmuižā

Literatūras un mākslas vēstures muzeja filiālē Jasmuižā atklātas divas izstādes, kas ievadīja muzeja darbu jauno vasaras sezonu.

«Raiņa tēli Vazdiku dzimtas atveidojumā» ir izstāde par divu latviešu aktieru — Ilzes Vazdikas un Ulda Vazdika — skatuviskajām gaitām, iejūtoties un parādot J.Raiņa lugu varoņu pārdzīvojumus, naidu, spītu, mīlestību un uzvaru. Viņi ir spēlējuši gandrīz visās Dailes teātra iestudētajās J.Raiņa lugās, izņemot lugu «Jāzeps un viņa brāļi». Izstādes eksponāti atvesti no Teātra muzeja, ar kuru Jasmuižas filiālei izveidojusies sadarbība. Šajā sakarībā lai atceramies šeit skatītās izstādes par aktrisēm Elzu Radziņu, Lidiņu Freimani, Antu Klinti.

Pagājušo ceturtdien, kad notika izstādes atklāšana, Jasmuižā bija ieradušies arī abi aktieri. Par jauno izstādi «Raiņa tēli Vazdiku dzimtas atveidojumā» stāstīja tās veidotāja, Teātra muzeja speciāliste Ieva Rubīne. Aktieri Ilze un Uldis Vazdiki pastāstīja par darbu lomu iestudēšanā.

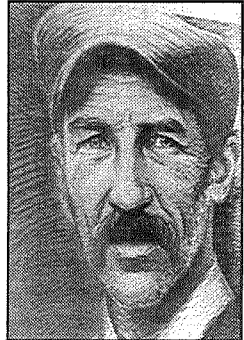
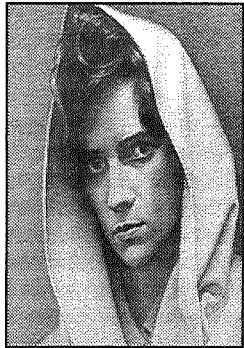
Vienlaicīgi muzejā notika mākslinieka Sandija Greiškāna darbu izstādes atklāšana. Skatītāju vērtēšanai piedāvāti 23 darbi, kas veikti ne-parastā un muzejā līdz šim nebijušā tehnikā — ar zīmuli un ogli. Sandijs dzimis Ķegumā, mācās Valsts mākslas akadēmijā, strādā bērnu mākslas skolā. Viņa mīļākais žanrs — portreti. Galvenokārt atveidoti tuvi cilvēki. Viņa portreti runā ar īpaši izteiksmīgām acīm, skatieniem.

Abas izstādes muzejā būs aplūkojamas visu sezonu. Bet ne tikai šīs. Jūnija vidū paredzēts atklāt izstādi «Viktora Ušpeļa keramika», bet sezonas otrā pusē — Helēnas Svilānes-Kuzminas gleznu izstādi.

L.Rancāne
J.Silicka foto

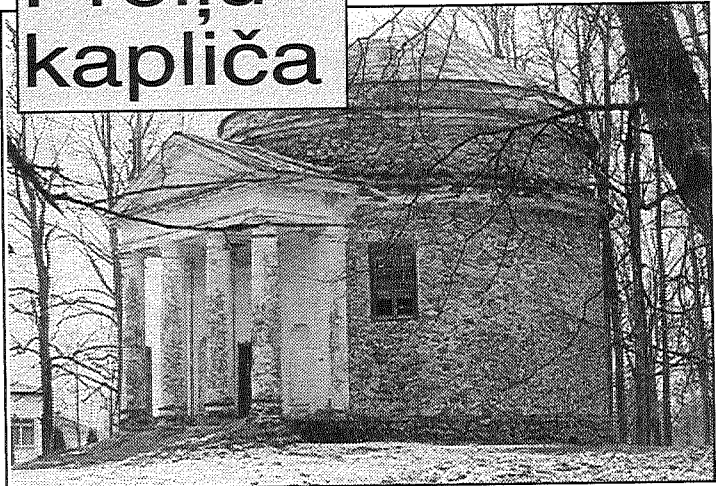
● Ziedi iecienītajam aktierim Uldim Vazdikam, attēla vidū — Ilze Vazdika.

● Mākslinieks Sandijs Greiškāns un viņa portreti:

- «Augstā dziesma»,
- «Sieviete baltā»,
- «Patvērums»,
- «Jaunsaimnieks».

Preiļu kapliča

Preiļu 200

menes locekļu apbedīšanai. Pāgrabā viens lodziņš ar dzelzs restēm. Šajā kapličā muižas ļaužu garīgai aprūpei katru dienu notiek dievkalpojumi. Grāfs uztur speciālu muižas garīdz-

1829. gada vizitācijas aprakstā par kapliču lasām:

«Ar grāfa J. Borha ierosmi un līdzekļiem celta 1817. gadā, un tā paša gada 20. septembrī vietējais dekāns Skibņevskis to iesvētīja. Kapliča ir 12 aršinu gara, 12 aršinu plata un 10 aršinu augsta. Pie galvenās ieejas ir 7 akmens kāpnes. Kapličiai ir 4 kolonnas, bet virs kolonnām Dieva gādības atveidojums krāsās (trīsstūris ar Dieva aci vidū).

Kapliča ir apaļa. Jumts klāts ar baltu skārdu un nokrāsots zaļā krāsā. Uz jumta koka lode ar dzelzs krustu. Durvis koka un tumši krāsotas. Kortelpas skaisti veidotas galerijā.

4 logi, grīda kīeģeļu, griesti koka. Baznīcas zvans pakārtis augstā liepā. Kapliča nav iezogota.

Uz altāra 6 fajansa vāzes (izgatavotas Parīzē) ar māksliem ziediem.

Zem kapličas iekārtotas kapenes grāfa ģi-

nieku.»

Kamēr tika celta tagadējā Preiļu baznīca, kapliča kalpojusi par draudzes baznīcu, lai gan ziemas laikā bijis jāsalst ārā, jo draudzes locekļi nav varējuši satīpt tajā.

Zem kapenēm, pēc nostāstiem, esot pazemes ejas, bet kapličas priekšā apbedīta kāda muižas kalpotāja.

Līdz otrajam pasaules karam pa Liepu ielu (tagad Raiņa bulvārī) jūlija mēneša pirmajā svētdienā no draudzes baznīcas gāja procesija. Pēc dievkalpojuma kapličā gājieni atgriezās baznīcā.

1919. gadā kapliča kļuva par pirmo tautas namu un ateisma muzeju. To nokrāsoja sarkanā krāsā ar uzrakstu uz fasādes — «Blīze k svetu». Tajā laikā arī tika izdemolētas grāfu kapenes.

R. Pastare,

Preiļu lietišķās mākslas un vēstures muzeja jaunākā zinātniskā līdzstrādniece

Leģenda-fakts par Preiļu kapliču un pili

■ Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzeja fondos ir V. Seiles redakcijā sagatavotais 1921. gadā izdots latgaliešu kalendārs «Orojs», kurā arī publicēta šī leģenda. Tās autors ir «Spunde», patiesībā visā Latgalē pazīstamais Nikodems Rancāns. Leģenda rakstīta latgaliski, tāpēc samērā sarežģīti lasāma. Piedāvājam jūsu uzmanībai latviskotu un nedaudz saīsinātu variantu.

Preiļu muižas parkā ir smuka, apaļa mūra kapliča. To uzbūvēja senais Preiļu kungs grāfs Borhs, kuram apkārtnē piederējušas vēl kādas desmit bagātas muižas. Lepns un slavens ir bijis šis kungs.

Viņš citādi nav braucis pa tolaik gludajiem Latgales ceļiem kā četriem skaistiem zirgiem aizjūtīgā kariatē. Ļaudis stāsta, ka šī bagātā magnāta sirds nav bijusi žēlīga, bet pašu grāfienu zemniekiem palikusi vēl sliktāka piemiņa. Runā, ka grāfiene pat pēc savas nāves nav devusi ļaudīm mieru. Vispirms sākusī baidīt pat savu atraitni vīru.

Tā kādu reizi, kad muižas pili bijis daudz ciemiņu, kā tas senāk notika, pusnaktī tā parādījies kādā no pils kambariem, kur visi dancoja un jautri pavadīja laiku. Daži ķēruši zobenus, citi pistoles, sākušī šaut un dzīties tai pakāļ.

Tādas parādības atkārtotās. Tādēļ kungi nolēmuši attaisīt šķirstu un nocirst mirušajai grāfienei galvu, ar tādū pārliecību, ka tad gan viņa vairs nestaigāšot pa naktīm apkārtnē. Bet, kad gribējuši to izdarīt, lielmāte sākusī cirtēju aiz rokas, kurš pakritis puzdzīvs. Baltās kurpes, kurās viņa guldīta šķirstā, bijušas dubļainas. Nu vairs nebijis nekādu šaubu, kas istū baidījies cilvēkus.

Kad sabrukūšas vecās koka baznīcas vietā Preiļos sāka būvēt mūra baznīcu, Dieva lūgšanas notikušas šajā kapličā. Kāds no vietējiem mācītājiem naktī ap pusnakti ticis aicināts pie slimnieka, pirms tam iegājis kapličā. Degdams sveces, viņš pamanījis kaut ko baltu miglāi līdzīgu, kas arī dedzinājis daudzās degošās sveces altārim abās pusēs. Viņš tā sabijies, ka drīz vien nomiris ar sirdskaiti.

Tālāk bijis tā, ka vienam otram zemnie-

kam, ja gadījies braukt gar pili pa veco liepu aleju, te ass salūzusi, te zirgs satrakojies, te nez kas klabinājies ratos...

Atnāca boļševiku laiki. Sabrauca uz mūsu zemi ciemiņi no Baltās jūras krastiem. Viņi jauca nost visu, kas vien pieminēja krusta un ticības zīmi, bet baznīcas centās pārtaisīt par teātriem, kazarmām, staļļiem vai klubiem.

Tāds liktenis piemēlēja arī Preiļu kapliču. Altāris tika izjaukts, lukturi un svētbildes izsvaidīti. Kapličā notika mītiņi un sapulces, bet vairāk teātri, pēc kuriem dancoja un priecājās. Uz kapličas augšējās sienas lieliem burtiem uzrakstīja: «Blīze k svetu».

Pēc kāda laika sāka klist runas, sak, nez vai tādas svētas vietas apsmiešana tā paešot. Patiesi, varbūt vecā grāfiene vai kas cits tur augšā pie zvaigznēm bija tādās pašās domās. Vakarū un sapulču laikā sāka notikt dažādas nesaprotamas lietas: vienlaikus apdzies visas sveces un lampas, griestos dzirdama kāda brakšķēšana vai troksnis zem grīdas. Pa visu miestīņu un apkārtni aizgāja vēsts, ka kapličā «nelabi»...

Patiesi, kādu reizi, kad viņi jaunajā «gaismas pili» atkal dancoja un lēkāja, pa kapličas griestiem kā zibens noskrējis. Visi apstulbuši. Muzikantiem pat misiņa taures pie zobiem sākušas klabēt un mati sacēlušies stāvus.

Komisāri likuši zaldātiem ar ieročiem iziet ārā un apskatīties, vai kāds tur nejokojas. Gājuši arī skatīties, bet neko nav manījuši un dzirdējuši. Tikai viens pats mēness gaiši spīdējis debesis un it kā smaidījis... Visapkārt dziļš kļusums, tūlumā rējis suns un kļusu čabējušas simtgadīgo liepu lapas.

Dancotājus pārņēmušas bailes un viņi pa vienam vien lasījušies ārā. Bet pēc kādas nedēļas drošākie atkal sākušī tur dancot. Tikko sākušī griezties pa kapliču, kad no griestiem sākušas birt smiltis, kaut kas augšā brakšķējis, dauzījies. Tāds iespaidis, ka tūlī sakritis griesti. Tad gan visi metušies ārā no kapličas un klieguši: «Pie joda, glābjas, kas var!» Tā aizskrējuši ar visām taurēm un iezāvušies kaut kur purvā.

No tā laika viņi atstāja kapliču mierā un uz turieni vairs negāja.

Staņislava Belkovska pārnākšana

Pagājušo piektdien Galēnu pamatskolā, bet pēc tam Maltas Trūpos pulcējās Galēnu pagasta iedzīvotāji, skolu jaunatne, lai iemūžinātu novadnieka — tulkotāja, literatūrkritiķa Staņislava Belkovska — piemiņu.

«Galēnu pagasts lepojas, ka ar šo vārdu saistīti daudzu ievērojamo cilvēku likteņi,» atklājot sarikojumu skolā, teica skolotāja Marta Binduka. «Te darbojies zinātnieks un literāts Mihails Borks, mācītājs apgaismotājs Antons Punculs, kurš drūmajos latgaļu drukas aizlieguma gados, domādams par novada ļaužu izglītošanu, uzdrošinājās izdot lūgšanu grāmatu.

Te dzimis un dzīvojis inženieris — šifera ražošanas tehnoloģijas atklājējs M. Čačs-Dorznieks, te ir rakstnieces, grāmatas «Eks-humācija» autore Anitas Liepas senču zeme. Ošupē dzimis dzejnieks un filozofs Roberts Avens (Roberts Mūks), kuru pēdējā kara mašīna aizrāva uz Rietumiem. Bet Maltas Trūpos pasauli ieradzijs, kā arī agro bērību pavadījis tulkotājs un literatūrkritiķis Staņislavs Belkovskis (Ego). Ir pienācis šo ievērojamo cilvēku mājās atgriešanās laiks. Un šodien ir Staņislava Belkovska pārnākšana.»

Marta Binduka pastāstīja, ka Staņislava Belkovska literārās spējas attīstījās, publicējoties laikrakstos «Latgolas Dorbs», «Jauno Straume» un vēlāk, kad dzīves ceļš aizveda uz Rīgu, kopā ar rakstnieku Andreju Upīti strādājot žurnālā «Domas». Viņš kļuva ievērojams galvenokārt kā recenzents, kā literāru darbu analizētājs.

Pašmācības ceļā Staņislavs Belkovskis apguvis krievu, poļu, čehu, slovaku, vācu, franču valodu, sācis mācīties angļu valodu. Pārtulkojis vairākus romānus no poļu un čehu valodas. 20. gadu beigās, 30. sākums bija pats aktīvākais viņa darbības laiks — regulāras publikācijas žurnālā «Domas», laikrakstos «Sociāldemokrāts», «Literatūras Avīze» un citur.

1940. gadā S. Belkovskis tiek arestēts, gandrīz gadu mokoši pratināts, spīdzināts, apvainojot ilgstošā kontrevolucionārā un pretvalstiskā darbībā. 1941. gadā Jāņu naktī nepilnu 39 gadu vecumā nošauts Baltezerā...

Adele Borka, ārste, Staņislava Belkovska vienīgā meita. Viņa kopā ar dzīvesbiedru šajā dienā bija ieradusies Galēnos, lai atcerētos sa-

vu bērību, tēvu, viņa draugus, kas apmeklēja Belkovsku māju, — ievējamus rakstniekus, sabiedriskus darbiniekus. Adelei bija 11 gadi, kad viņa kādā augusta dienā līdz vārtiņiem pavadīja savu tēvu. Nezinot, ka nekad vairāk neieraudzīs.

Viņa pateicās pagasta padomei, skolas skolotājiem, skolēniem par darbu novada vēstures apzināšanā, īpaši — skolotājai Martai Bindukai, dāvinot viņai apbalvojumu sarakstos neregistrētu — «triju dzintarlāšu ordeni». Martas Bindukas vadībā Galēnos arī tiek veikts viss novadnieku apzināšanas darbs.

Skolas zālē bija izvietoti stendi ar materiāliem par Staņislavu Belkovski, pie viņa portreta — neaizmirstušu vainags. Folkloras kopa «Vidsmuiža» ciemiņiem veltīja savas skaistās dziesmas, kā arī «Vidsmuižas himnu», kam vārdus sacerējusi skolotāja Marta Binduka, bet mūziku komponējusi folkloras ansambļa vadītāja, skolotāja Anna Kupre.

Tālāk mašīnās un autobusā ceļš veda uz Maltas Trūpiem, kur arī gaidīja iedzīvotāji. Kamēr vēl linu sega ar rakstainu jostu glabāja piemiņas akmeni, klātesošos uzrunāja Galēnu pagasta padomes priekšsēdētāja Leontīna Saleniece, vēlreiz atgādinot Staņislava Belkovska dzīves ceļu.

Adele Borka nopēma apsegu, un klātesošajiem pavērs piemiņas akmens ar uzrakstu «Šeit dzimis literatūrkritiķis Staņislavs Belkovskis. 1902.-1941.» Piemiņas akmeni iesvētīja Galēnu Romas katoļu draudzes prāvests Jāzeps Pujāts. Atkal skanēja folkloras ansambļa dziedājums, šim brīdim tas bija izvēlēties svinīgo «Dieva Māte Betlēmē». Tēva piemiņai Adele Borka ar dzīvesdraugu pie akmens iestādīja ozoliņu.

Piemiņas sarīkojuma nobeigumā L. Saleniece pateicās Galēnu pamatskolas direktorei Agnesei Gabrānei, skolotājai Martai Bindukai par darbu, kā arī visiem tiem, kas piedalījās pieminēklā atvešanā un uzstādīšanā, laukumīņa sagatavošanā, dziedātājiem un ciemiņiem.

«Nu viņš ir atkal atnācis savā dzimtajā pusē, no kuras nekad nav bijis šķirts,» teica Adele Borka. «Kā gribētos, lai kaut uz mirkli viņš spētu redzēt, ka nav aizmirsts.»

L. Rancāne

Skolu celtnieks Latgalē

Jersikas pagasta Rīta bibliotēkā aplūkojama pastāvīga izstāde par trijiem šī pagasta ievērojamiem cilvēkiem — rakstniekiem Jāni Bucenīku, Ignatu Muižnieku un sabiedriski politisko darbinieku Andreju Švirksu.

23. maijā apritēja 100 gadi kopš Andreja Švirksa dzimšanas. Skolotājs, pašvaldību un sabiedriskais darbinieks, Triju Zvaigžņu ordeņa un «Aizsargu nopelnu krusta» ordeņa kavalieris dzimis Jersikas pagasta Šlosbergos astoņu bērnu ģimenē. Mācījies vietējā Cargrades pamatskolā, pēc tam Līvānu pilsētas skolā. Beidzis skolotāju kursus, ieguva tiesības strādāt par skolotāju un mācīja bērnus Līvānu apkārtnes skolās. 1920. gadā Andreju Švirksu ievēlēja Rēzeknes un Daugavpils apriņķu pašvaldībā, kur strādāja dažādos amatos. Bija Daugavpils apriņķa vecākais, bet 1938. gadā, kad iepriekšējais Daugavpils pilsētas galva tika pārcelts uz Rīgu tautas labklājības ministra amatā, Andrejs Švirks kļuva par Daugavpils pilsētas galvu.

Andreja Švirksa ieguldījums apriņķa un Daugavpils, kopumā — arī visas Latgales, attīstībā saglabājies tā laika dokumentos, laikabiedru, tuvinieku atmiņās. Daugavpils apriņķis toreiz ir bijis lielākais Latgalē. Lielu vērtību Andrejs Švirks veltījis skolu celtniecībai, viņa nopelns — arī skola Sutros, viņš gādāja, lai jaunas skolas uzceltu Jersikā, Indrā, Līvānos un citur, slimnīcas lauciniekiem.

1940. gads Latgalē ienāca ar priecīgu un pacilājošu notikumu — Latgales Dziesmu svētkiem. Dzemzēl 15. un 16. jūnijs reizē kļuva par brīvās Latvijas beigu datumu. Jau 17. jūnijā pāri robežai sāka ieplūst sarkanās armijas tanku kolonnas. Taču pirms tam Latgale rosīgi gatavojās saviem Dziesmu svētkiem, to rīcības komitejas priekšsēdētājs bija Andrejs Švirks. Viņa vadībā tika būvēta Dziesmu svētku estrāde Stropos, paplašināta šoseja, tajā pašā laikā viņš atbalstīja telpu ierīkošanu muzejam. Daugavpils Skolotāju institūta skolotājs O. Kalējs bija daudz nodar-

bijies ar arheoloģiskajiem izrakumiem Jersikas pilskalnā, savācis bagātīgu Latgales keramikas kolekciju, ko vēlējas parādīt Dziesmu svētku laikā. Šim nolīkam ar A. Švirksa atbalstu tapa telpas muzeja vajadzībām.

Dziesmu svētku noslēgumā vēl izskanēja A. Švirksa uzruna viesiem, dziedātājiem, kurā viņš izteica cerību, ka novada ļaudis «strādās ar vēl lielāku dedzību un neapsiks darbā par latviskās kultūras vairošanu, par savas dzīves celšanu».

Jau 10. jūlijā iekšlietu ministrs V. Lācis un Pašvaldību departamenta direktors parakstīja rezolūciju par Andreja Švirksa atbrīvošanu no amata. Viņš, visu mūžu sevi izjūdzams arī kā zemnieku, devās uz savām lauku mājām, kurās 1941. gada 14. jūnijā naktī ielauzās čekisti, apcietināja un aizveda uz neatgriešanos dzimtenē. Bez tēva palika divas mazās meitiņas. Māte bija mirusi agrāk. Safabricētā krimināllieta apvainoja galvenajā «noziedzumā» — godīgā, pēc labākās sirdsapziņas veiktā pilsētas galvas pienākumu pildīšanā, rūpēs par iedzīvotājiem.

Kirova apgabala prokurors un drošības komitejas priekšnieks izteica priekšlikumu — piespriest nāves sodu, taču PSRS Iekšlietu tautas komisariāta īpašā apspriedē (troika) piesprieda viņam desmit gadus ieslodzījumā. Taču smagais darbs, puzmojumi, ciešanas salauza Latgales dēlu. No Sibīrijas viņš neatgriezās. Andrejs Švirks nomira 1955. gada 3. oktobrī Gorkijas apgabala Tusarī.

Andreja Švirksa meitas, turpinot vecāku tradīcijas, kļuva par skolotājām, pēc gadu desmitiem viena no meitām ar saviem bērniem devās tālajā ceļā pie tēva kapa. Pat pēc 35 gadiem vietējie iedzīvotāji tikai ar labiem vārdiem pieminējuši Andreju Švirksu no Jersikas.

L. Rancāne

Materiāls sagatavots, izmantojot rajona galvenās bibliotēkas novadpētniecības fondā esošās ziņas.

Rīgas Pedagoģijas un izglītības vadības augstskolas (RPIVA) Jēkabpils nodaļā beidzas pirmais studiju gads un sākas studentu grupu komplektēšana nākošajam mācību gadam skolotāju, psihologu, mazā uzņēmuma vadītāju specialitātēs un pedagoģijas maģistratūrā.

Tikšanās ar RPIVA vadību 14. jūnijā plkst. 10.00 Jēkabpilī, Blaumaņa ielā 27, Jēkabpils Valsts ģimnāzijas zālē. Tālr. 8-252-32016.

Latvijas Nacionālā opera

1. jūnijā plkst. 18.30 P.Čaikovska balets «Apburtā princese»*.
2. jūnijā plkst. 18.30 džeza pianista Deivā Brubeka (ASV) koncerts.
5. jūnijā plkst. 18.30 J.Štrausa balets «Pie zilās Donavas»*.
7. jūnijā plkst. 18.30 R.Leonkavallo opera «Pajaci»*. P.Maskanji opera «Zemnieka gods».
8. jūnijā plkst. 18.30 L.Minkusa balets «Dons Kihots»*.
10. jūnijā plkst. 18.30 pirmizrāde G.Doniceti opera «Lucia di Lammermoor».
Beletāžas zālē
11. jūnijā plkst. 18.30 Egila Siliņa solokonzerts. Pie klavierēm Māris Škuja.
13. jūnijā plkst. 18.30 A.Adāna balets «Žizele». Zitas Errs benefice.
15. jūnijā plkst. 18.30 G.Doniceti opera «Lucia di Lammermoor».
16. jūnijā plkst. 18.30 A.Glazunova balets «Raimonda»*.
20. jūnijā plkst. 18.30 viesizrāde. Dž.Pučīni opera «Turandota».
25. jūnijā plkst. 18.30 Gala koncerts.
Cēsu pils parka estrādē
28. jūnijā plkst. 21.00 Dž.Verdi opera «Nabucco».
Ar * atzīmētajām izrādēm īpašas vasaras cenas no Ls 0,80 līdz Ls 3.

Pērk 20, 10, 0,4 kV kabelus, to apdares un savienojošos materiālus, kā arī citus elektromateriālus un iekārtas. Apmaksa tūlītēja.
Tālr. 8-247-74141, mob. tel. 29-357229.

Par vilnu vai naudu varēs iegādāties segas, aizkarus, trikotāžu, dziju

4. jūnijā Siļukalnā 9.00, Galēnos 10.00, Smelteros 11.00, Priekuļos 13.00, Rudzātos 14.00, Rožupē 15.00, Rimicānos 16.00, Vecvārkavā 17.00, Vārkavā 18.00. 5. jūnijā Riebiņos 9.00, Silajānos 10.00, Gailišos 11.00, Aglonā 12.00.

1. un 4. jūnijā pārdos šķirotus diennakti vecus cāļiņus, broileriņus, brūnas vīstīņas (2 ned. līdz 2 mēn.) un brūnas 1 g. vecas dējējvistas, kā arī cāļu barību Aglonā 8.00, Rušonā 8.30, Baškos 8.40, Kastirē 8.50, Aizkalnē 9.10, Preiļos 10.00, Sutros 10.40, Rožupē centrā 11.00, Livānos pie universālveikala 11.20, Rudzātos 12.00, Priekuļos 12.20, L.Ansposkos 12.30, Smelteros 12.50, Pieniņos 13.00, Riebiņos 13.20, Silajānos 13.40, Stabulniekos 14.10, Galēnos 14.20, Siļukalnā 14.40, Dekšārēs 15.00.

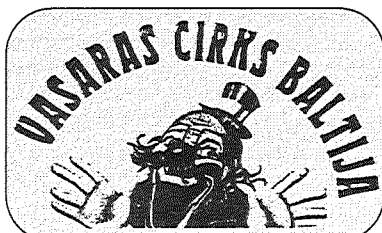
Firma Aglonas stacijā iepērk papīrmalku. Pieņem darbā bilancspējīgu grāmatvedi.
Tālr. 65225, 8-29-359516.

Lāči uz velosipēdiem, suniņi, poniji un pat seski...

Klauni, akrobāti un citi cirka mākslinieki ar jaunu programmu:

- Aglonā, vidusskolas stadionā 5. jūnijā plkst. 18.00,
- Preiļos, laukumā pretī sadzīves pakalpojumu namam 7. jūnijā plkst. 15.00, 8. jūnijā plkst. 12.00 un 15.00.

Biļešu kase pie cirka izrāžu dienās no 10.00. Biļešu cena Ls 1,30.

Akciju sabiedrības «Latvijas Krājbanka» Preiļu filiāle, Brīvības ielā 7

- ◆ Atver un apkalpo: latu un valūtas norēķinu kontus, sertifikātu kontus, darījumu kontus, vērtspapīru kontus un akreditīvus fiziskām un juridiskām personām.
- ◆ Veic: operācijas ar kredītkartēm, «WESTERN UNION» naudas pārvedumiem, ceļojumu čekiem, sertifikātiem, valūtas maiņu.
- ◆ Izsaidz: aizdevumus fiziskām un juridiskām personām, veic lizinga pakalpojumus fiziskām personām.
- ◆ Pieņem: depozītņoguldījumus latos un valūtā, komunālos un citus maksājumus.
- ◆ Iepērk sertifikātus.

Klientu ievēribai!

Finierkluču un papīrmalkas iepirkšanas punktā Aglonas stacijā izmainīts pieņemšanas laiks. Sākot ar š.g. 1. jūniju, punkts darbojas pirmdienās, otrdienās un trešdienās no 8.30 līdz 16.00.
Tālr. 65015.

SIA «Autoskola Līvāni» rīko «B» kategorijas autovadītāju kursus Līvānos, Dzelzceļa ielā 19. Eksāmens – Jēkabpilī CSDD. Tālr. 43778, 46643.

Līvānos, Rīgas ielā 209 sāk strādāt alus bārs «Pie ābelītes». Pārdod svaigu un lētu izlejamo alu. Darba laiks no 8.00 līdz 20.00.

Šī gada 5. jūnijā plkst. 10.00 Rožkalnu kultūras namā notiks pagasta iedzīvotāju sapulce. Ar transportu nodrošinās.

Š.g. 6. jūnijā plkst. 23.00 Stabulnieku KN balle. Spēlē «Kantoris 04». Ieeja Ls 1,50.

Pērk sertifikātus.

Visaugstākās cenas. Izbrauc uz mājām. Tālr. 21450, 22627.

SIA «RNS-D» pārdod dīzeldegvielu L-02-62 un eļļas M14V2, M10V2, M8V1, MGE 46, TAP-15.

Iespējama piegāde.
Tālr. 43668, 43778, 29-356077.

PAR LABĀKAJĀM CENĀM PĒRK UN PĀRDOD SERTIFIKĀTUS LOTERIJA

Pie mums pārdotās sertifikātu grāmatīņas reizi mēnesī piedalās izlozē, kur laimētāji atkārtoti saņem tādu naudas summu, kādu saņēma, sertifikātus pārdodot.

PREIĻU PILSĒTAS DOMĒ. TĀLR. 21075, LĪVĀNOS, STACIJAS 1 (BIJUŠAIS PAKALPOJUMU KOMBINĀTS). TĀLR. 44228.
Līvānos veic kopēšanas darbus. Pakalpojumu cena 3 - 4 santīmi. Tālr. 44228.

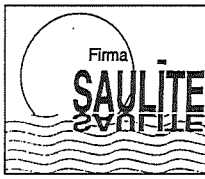
Pateicoties uzkrātajai pieredzei, «Balta» ir saņēmusi licenci transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības apdrošināšanas veikšanai un tai ir uzticēta šī apdrošināšanas veida koordinācija un līgumu slēgšana Preiļu rajonā.

Uzziņas un konsultācijas pa tālr. Preiļos 21128, 21120, Līvānos 44977, 43655 vai pie apdrošināšanas aģenta.

1. un 8. jūnijā būs pārdošanā melni un raibi diennakti veci cāļi un broileru cāļi, kā arī cāļu barība Ārdavā 7.50, Aglonā 8.00, Jaunaglonā 8.20, Aglonas stac. 8.30, Baškos pie autobusa pieturas 8.40, Kastirē 8.50, Preiļos 9.00, Riebiņos 10.00, Stabulniekos 10.20, Galēnos 10.30, Siļukalnā 10.50, Polkoronā 11.10, Pieniņos 11.30, Smelteros 11.50, L.Ansposkos 12.00, Priekuļos 12.10, Rudzātos 12.30, Lūzēniekos 12.40, Turkos 13.00, Līvānos pie universālveikala 13.10, Rožupē pie pasta 13.40, Vanagos 14.00, Upmalā 14.20, Rimicānos 14.30, L.Klāparos 14.40, Pilišķos 15.00, Pelēčos 15.10, Nidermuižā 15.20.

Pie mums vislētākie fotopalkpojumi!

- ◆ Filmiņu attīstīšana ..... Ls 0,40.
- ◆ Fotogrāfijas: 9 x 13 ..... Ls 0,13, 10 x 15 ..... Ls 0,16.

Mūsu adrese: Preiļos, Daugavpils ielā 12. Tālr. 24667.

Preiļu MAO veic govju un ķēvju mākslīgo apsēklošanu. Pieteikumi pa telefoniem 22845, 23331 darbdiēnās no 8.00 līdz 14.00, sestdienās un svētku dienās no 8.00 līdz 11.00.

A/s «Preiļu siers» ziņo, ka no š.g. 1. jūnija iepirkuma cena par 1 kg piena ir:

augstākā šķira 0,095 Ls/kg, 1. šķira 0,075 Ls/kg, 2. šķira 0,065 Ls/kg, bezšķiras 0,03 Ls/kg. Piemaksa pie bāzes par tauku saturu 0,001 Ls/kg, par olbaltumvielu saturu 0,002 Ls/kg.

KEMIRA SIA «REMONTNIEKS»

Aglonas stac. pārdod

- ▼ NPK 18 - 9 - 9 graudaugiem, 10 - 10 - 20 kartupeļiem, 14 - 8 - 14 bietēm.
- ▼ Licencēti augu aizsardzības līdzekļi: Granstars + Citovets, Ls 44,90, MCPA 1 I, Ls 3,40, Betanāls Progress 1 I, Ls 13,20, Aminsāls 1 I, Ls 2,60, Duplozāns Super 1 I, Ls 3,90, Stomps 1 I, Ls 7,20 u.c.

Tālr. 65147.

Pērk privatizācijas sertifikātus par visaugstākajām cenām Preiļos, Brīvības ielā 1, 2. stāvā katru darbdienu no 9 līdz 17, tel. 22700, un Līvānos, pasta ēkā 2. stāvā, tel. 42663. Strādājam arī sestdienās.

Un negrib sirds ticēt,
Ka cilvēks var tā,
No gaišas dienas aiziet mūžībā.
Negaidīto skumju brīdī esam kopā ar Valeriju Stūri, TĒVU mūžībā pavadot.
Preiļu rajona padome

Izsakām līdzjūtību ilggadējās pedagoģes Aleksandras VAIVODES piederīgajiem, izvadot viņu smiltājā. Rajona izglītības darbinieku arodbiedrība

Pārdod

Opel Senator, 1985. g., tehniskā kārtībā. Tālr. 43668, 42148;

Opel Record rezerves daļām, 1982. g. Tālr. 37553; Mazda-626, 1985. g., vai maina. Tālr. 22984; VAZ-2105. Tālr. 21595;

VAZ-21063, 1983. g., tehn. apsk. līdz 1998. g. maijam. Tālr. 22901 vakaros;

GAZ-53, izotermiskais furgons; ZIL autokrānu; GAZ-2401. Tālr. 14151;

GAZ-53 A; pārvietojamo elektrostaciju (3 fāzes) un dārza frēzi (3 fāzes). Tālr. 43640 vakaros;

Jawa-350. Tālr. 24640;

traktora pļaujmašīnu KSF-2,1 B, Ls 320; miglotāju (400 l), Ls 320. Tālr. 23798;

traktoru T-40 AM; piekabi (4 t); pļaujmašīnu; arklus. Tālr. 44862;

trīskorpusu MTZ arklus. Tālr. 30528 vakaros; graudu dzirnavas; zāles, sakņu smalcinātāju Rudzātu pag. «Stekos», J.Grīgs;

miglotājus (400 l, 600 l, 800 l). Tālr. 65147; degvielas cisternu (3 t) uz riteniem. Tālr. 21007; ūdensmucus (5 t). Tālr. 36690;

šiferi, Ls 1,15. Tālr. 65147;

lietotu šiferi. Tālr. 65069;

velas mašīnu (iepakojumā). Tālr. 22164;

zirgu, 4,5 g. Tālr. 24694;

steidzami un lēti ķēvi, 2,9 g., zirga ratus un aizjūgu. Tālr. 23549 pēc 20.30;

darba zirgu, 10 g., Rušonas pag. Tālr. 65179 vakaros;

vai maina pret jaunlopu 2 g. vecu ķēvi. Tālr. 56856, 56877;

3. laktācijas govī. Tālr. 42062;

govis. Tālr. 18205;

govī un telī. Tālr. 57622;

govī. Tālr. 50489;

govī. Tālr. 22783;

2 bulļiņš; griķu sēklas. Tālr. 22153;

telīti, 1,2 mēn. Tālr. 34479 pēc 18;

kartupeļus. Tālr. 32247;

kartupeļus sēklai un lopbarībai. Tālr. 21113, 23910;

lauku māju, plašu kūti Rēzeknes raj. «Leinākolnā» pie Silajānu - Feimaņu ceļa, ir zeme. Tālr. Rēzeknē 37203;

lēti māju laukos vai maina pret lopiem. Tālr. 21783;

māju Arendolē. Tālr. 56805;

vienistabas dzīvokli. Tālr. 23742;

divstābu dzīvokli siera rūpnīcas raj. Tālr. 21261 vakaros;

Audi 100, 1987.g. Tālr. 55614;

M-2140, 83.g., braucamu, un M-2140, 78.g., detalās. Tālr. 23697 vakaros;

māju ar saimniecības ēkām un zemi Daugavpils rajona Dubnas pagastā, L.Stradišķos. Tālr. 50431;

māju un «Siguldu». Tel. 10553;

privatizētu divstābu dzīvokli. Tālr. 21901.

Perk

kartupeļus. Tālr. 24678;

MTZ velkošo tiltu. Tālr. 15553;

bietītes, sīpolus. Tālr. 55737.

Maina

palaidēs dzinēju T-74 pret T-40. Tālr. 22505.

Dažādi

«B» kategorijas autovadītāju kursi. Tālr. 21450, 22627.

Vajadzīgs meistars koka pirts būvei. Tālr. 21833.

Izgatavo arpas, sakņu smalcinātājus, graudu dzirnavas u.c. Tālr. 42223.

Tālāk tagad tev jāiet vienai
Mūžības ceļā, smiltaines klēpī.
Skumju brīdī esam kopā ar Pēteri
Matisānu, MĀTI smiltājā guldot.
P/s «Preiļu SCO» kolektīvs

Dzīlās sērās paziņojam, ka
mirusi Priekuļu pamatskolas
ilggadējā skolotāja
Aleksandra VAIVODE.
Izsakām līdzjūtību tuviniekiem.
Priekuļu pamatskolas kolektīvs

Tu, miļā māt, nu projām aizēj klusi
Tai ceļā pēdējā, no kura nepārnāk.
Izsakām dziļu līdzjūtību Regīnai
Daukstei, no MĀTES uz mūžu
atvadoties.
«Salenieku» pansionāta kolektīvs